

VPLIV TEMPERAMENTA NA ZAZNAVO RAZREDNE KLIME IN MEDSEBOJNO KOMUNIKACIJO

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Aleksandra Derganc, 9. razred

Mojca Tošić, 9. razred

Mentorica:

Jasmina Oblak, prof. soc. in nem.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

April, 2021

VPLIV TEMPERAMENTA NA ZAZNAVO RAZREDNE KLIME IN MEDSEBOJNO KOMUNIKACIJO

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorici:

Aleksandra Derganc, 9. razred

Mojca Tošić, 9. razred

Mentorica:

Jasmina Oblak, prof. soc. in nem.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

April, 2021

KAZALO

1 UVOD	6
1.1 Cilji naloge	7
1.2 Metodologija	7
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 Kaj je temperament?	7
2.1.1 Sangvinik	8
2.1.2 Kolerik	8
2.1.3 Flegmatik	9
2.1.4 Melanholik	10
2.1.5 Mešani tipi temperamentov.....	10
2.2 Komunikacija	13
2.2.1 Vrste komunikacije.....	13
2.2.2 Motnje v komunikaciji.....	14
2.2.3 Komunikacija z različnimi tipi osebnosti.....	15
2.3 Razredna klima	16
3. EMPIRIČNI DEL	18
3.1. Metodologija	18
4. REZULTATI	19
4.1 9.a razred	19
4.2 9. b razred	35
5 RAZPRAVA	52
6 ZAKLJUČEK	54
7 LITERATURA	55
PRILOGA A: ANKETNI VPRAŠALNIK	56

Kazalo slik

Slika 1: Neformalne komunikacijske mreže.....	14
<i>Slika 2: Število rešenih vprašalnikov v 9. a razredu po spolu.....</i>	<i>19</i>
Slika 3: Tipi temperamentov v 9. a razredu.....	19
Slika 4: Medsebojno poznavanje učencev v 9. a razredu.....	20
<i>Slika 5: Sposobnost hitrega sprejemanja odločitev v 9. a razredu.....</i>	<i>21</i>
Slika 6: Sposobnost prisluhnuti drug drugemu in si pomagati v 9. a razredu.....	21
<i>Slika 7: Mnenje učencev o priljubljenosti 9. a razreda med učitelji.....</i>	<i>22</i>
Slika 8: Sposobnost organizacije v 9. a razredu.....	22
Slika 9: Prilagajanje razreda posameznikom v 9.a razredu.....	23
Slika 10: Enakopravnost učencev v 9. a razredu.....	23
Slika 11: Medsebojna povezanost učencev v 9. a razredu.....	24
Slika 12: Pozitivno vzdušje v 9. a razredu.....	24
Slika 13: Druženje v času odmora v 9.a razredu.....	26
Slika 14: Druženje izven časa pouka v 9.a razredu.....	27
Slika 15: Nudenje pomoči v 9.a razredu.....	28
Slika 16: Prošnja za pomoč sošolca v 9.a razredu.....	29
Slika 17: Sedenje pri pouku v 9.a razredu.....	30
Slika 18: Delo v skupinah v 9.a razredu.....	31
Slika 19: Razumevanje med učenci 9.a razreda.....	32
Slika 20: Učenci, ki kvarijo vzdušje v 9.a razredu.....	33
Slika 21: Učenci, ki v 9.a razredu prispevajo k pozitivnemu vzdušju.....	34
Slika 22: Število rešenih vprašalnikov v 9. b razredu po spolu.....	35
Slika 23: Tipi temperamentov v 9. b razredu.....	35
Slika 24: Medsebojno poznavanje učencev v 9. b razredu.....	36
Slika 25: Sposobnost hitrega sprejemanja odločitev v 9. b razredu.....	37
Slika 26: Sposobnost prisluhnuti drug drugemu in si pomagati v 9. b razredu.....	37
Slika 27: Mnenje učencev o priljubljenosti 9. a razreda med učitelji.....	38
Slika 28: Sposobnost organizacije v 9. b razredu.....	38
Slika 29: Prilagajanje razreda posameznikom v 9.b razredu.....	39
Slika 30: Enakopravnost učencev v 9. b razredu.....	40
Slika 31: Medsebojna povezanost učencev v 9. b razredu.....	40
Slika 32: Pozitivno vzdušje v 9. b razredu.....	41
Slika 33: Druženje v času odmora v 9.b razredu.....	43
Slika 34: Druženje izven časa pouka v 9.b razredu.....	44
Slika 35: Nudenje pomoči v 9.b razredu.....	45
Slika 36: Prošnja za pomoč sošolca v 9.b razredu.....	46
Slika 37: Sedenje pri pouku v 9.b razredu.....	47
Slika 38: Delo v skupinah v 9.b razredu.....	48
Slika 39: Razumevanje med učenci 9.b razreda.....	49
Slika 40: Učenci, ki kvarijo vzdušje v 9.b razredu.....	50
Slika 41: Učenci, ki v 9.b razredu prispevajo k pozitivnemu vzdušju.....	51

POVZETEK

Razred je družba v malem, na katerega vpliva ogromno različnih dejavnikov. Učenci, zbrani v skupino, bolj ali manj naključno, skušajo ugotoviti, kako med seboj sodelovati, funkcionirati. Včasih je izkušnja pozitivna, včasih malo manj.

V raziskovalni nalogi sva želeli ugotoviti, kateri tipi temperamenta prevladujejo v najinih razredih, kako posamezni tipi temperamenta v razredu med seboj komunicirajo in kako zaznavajo razredno klimo.

S testom osebnosti sva ugotovili, da v obeh razredih prevladujejo koleriki, sledijo flegmatiki in v manjšem delu melanholiki in sangviniki. V enem oddelku je tudi veliko več mešanih tipov kot v drugem, kar se pozna na zaznavanju razredne klime in medsebojnem sodelovanju različnih tipov temperamenta.

Tako učenci različnih temperamentov razredno klimo obeh oddelkov doživljajo zelo drugače. Koleriki imajo o b oddelku veliko bolj pozitivno mnenje kot v a oddelku. Melanholiki so bolj pozitivni kot flegmatiki, prav tako na razred in razredno klimo gledajo veliko bolj pozitivno sangviniki.

Flegmatiki, se v obeh razredih med seboj ne družijo pogosto, prav tako se izogibajo tesnejših stikov s čistimi koleriki. Odnos med flegmatiki in koleriki je v a razredu veliko bolj pozitiven kot v b. Koleriki imajo ob sebi najraje sangvinike, v a oddelku se družijo tudi s flegmatiki, kar za b oddelek ni značilno.

Ključne besede: tipi temperamenta, razredna klima, sociogram, komunikacija

ABSTRACT

A school class is like a small society influenced by a great deal of different factors. Pupils gathered in a group more or less randomly, try to find out how to collaborate with each other. Their experiences are sometimes pleasant and sometimes unpleasant.

The objective of this research paper was to establish what type of temperament has a dominant role in our research classes, how different types of temperament communicate and how they sense the classroom atmosphere.

A personality test that was carried out in both classes showed that choleric types prevail. They are followed by phlegmatic types and in smaller amount melancholic and sanguine types. One of the classes has more mixed types than the other.

Pupils of different types of temperament experience classroom atmosphere very differently. The choleric type pupils have more positive opinion on pupils in B class than in A class. The melancholic type pupils are more positive than the phlegmatic types and they experience the classroom atmosphere more positively as well than the sanguine types.

The phlegmatic type pupils in both classes do not mingle among each other a lot. They avoid close contact with choleric types as well. The relationship between phlegmatic and choleric type pupils is in A class much more positive than in B class. The choleric types like to socialize with sanguine types but in A class they like to keep company with phlegmatic types which is not common for B class.

Keywords: types of temperament, classroom atmosphere, sociogram, communication

1 UVOD

Razred je družba v malem, na katerega vpliva ogromno različnih dejavnikov. Učenci, zbrani v skupino, bolj ali manj naključno, skušajo ugotoviti, kako med seboj sodelovati, funkcionirati. Včasih je izkušnja pozitivna, včasih malo manj.

Sva učenki devetega razreda, vsaka v svojem oddelku, a sva takoj našli skupen jezik. Učencem matične šole se v šestem razredu pridružijo še učenci treh podružničnih šol. Iz enega oddelka tako nastaneta dva, kjer se učenci matične šole navadno delijo, učenci podružnične šole pa ostanejo skupaj (če se že prej niso pokazali določeni problemi) zaradi lažjega prehoda v novo okolje.

Hitro sva ugotovili, da sta oba razreda »posebna«. Posamezniki v njem so s svojimi reakcijami ob določenih situacijah v razredu lahko povzročili glasen smeh ali zanetili pravo vojno, medtem ko so drugi brezbrizno ostali v svojem svetu. Včasih sva pri burnih razpravah sodelovali, a se hitro umaknili in razred začeli opazovati z distance. Ugotovili sva, da se najini sošolci na iste dogodke različno odzivajo in med seboj komunicirajo. Ko sva jih na to opozorili, sva zopet dobili različne reakcije. Nekateri so se z nama strinjali, drugi ne. Vsak je želel imeti svoj prav ali pa mnenja sploh niso imeli. Ponavljanje teh vzorcev naju je vedno bolj zanimalo. Na različnih spletnih straneh sva našli informacije, da so različne reakcije na iste situacije lahko značilnost štirih različnih temperamentov, ki jih nosimo v sebi. Na začetku sva bolj za šalo kot zares s pomočjo teh informacij skušali ugotoviti, kateri učenci sodijo k določenemu tipu temperamenta, vendar kmalu ugotovili, da veliko teh stvari drži.

Ideja, da v tej raziskovalni nalogi raziščeva, kateri tipi temperamenta se skrivajo v najini razredih in kako med seboj komunicirajo, je bila hitro sprejeta. Nenazadnje si želiva, da bi se v razredu vsi dobro počutili in med seboj znali komunicirati ter se ustrezno odzivali na reakcije drugih. S to nalogo želiva pomagati tudi našima razredničarkama, da bosta bolje razumeli, kdo smo, saj verjameva, da z nami v teh letih nista vedno imeli lahkega dela.

Nalogo sva razdelili na teoretični in empirični del. V teoretičnem delu sva na kratko predstavili čiste in mešane tipe temperamenta in njihove osnovne značilnosti. Opisali sva značilnosti in vrste komunikacije znotraj neformalnih skupin, kako poteka komunikacija in kje navadno nastanejo motnje v komunikaciji. Pozitivna razredna klima je pomembna ne samo za dober psihosocialni razvoj posameznika, ampak tudi za razvoj celotne šolske klime (in obratno). V nadaljevanju sva opisali razredno klimo ter nekatere dejavnike, ki vplivajo na razvoj in delovanje skupine ter odnose med posamezniki v razredu. V empiričnem delu sva v obeh devetih razredih, ki ju obiskujeva, izvedli anketni vprašalnik, ki je bil razdeljen na tri sklope:

- v prvem so učenci (sošolci), rešili osebni test temperamenta;
- v drugem delu so odgovarjali na vprašanja, s katerimi so oblikovali sociograme in določili smeri komunikacije med sošolci in
- v tretjem delu rešili vprašalnik o zaznavanju razredne klime.

Odgovore sva analizirali, ovrednotili ter interpretirali.

1.1 Cilji naloge

Za uresničitev ciljev naloge sva oblikovali naslednja raziskovalna vprašanja:

1. Katere tipe temperamenta najdemo v obeh razredih in kateri prevladujejo?
2. Kako določeni tipi temperamenta zaznavajo vzdušje v razredu in kakšne so razlike med njimi?
3. Kako pogoste so interakcije med posameznimi tipi temperamenta?

1.2 Metodologija

Teoretični del sva napisali ob branju knjige *Osebnostni plus: Kako razumeti druge z razumevanjem samega sebe*, avtorice Florence Littauer, ter s podatki, ki sva jih našli v strokovni literaturi in pripomorejo k boljšemu in preglednejšemu razumevanju raziskovalnega področja.

Empirični del naloge je nastal na podlagi reševanja ankete »Test vašega osebnostnega prereza«, avtorice Florence Littauer iz knjige *Osebnostni plus: Kako razumeti druge z razumevanjem samega sebe* ter dodatnih vprašanj, s pomočjo katerih sva izdelali sociograme komunikacije med posameznimi temperamenti in odgovorili na vprašanje, kako učenci zaznavajo razredno klimo.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Kaj je temperament?

Temperament je način, kako delujemo in se odzivamo v različnih situacijah. Pogojuje naše čustvene reakcije in način komunikacije z drugimi. Vpliva na naš odnos do drugih in reflektira naš pogled na življenje (Vodopivec, 2006). Podedujemo ga od naših prednikov. V kakšni obliki se bo izrazil, pa je v veliki meri odvisno tudi od okolja, v katerem oseba živi.

Prvi štiri tipe temperamenta¹ je opredelil grški filozof Hipokrat pred 2400 leti. Imenoval jih je sangvinik, kolerik, flegmatik in kolerik. Posamezni temperament je povezal z elementi (voda, ogenj, zrak, zemlja), ki naj bi določali značajske lastnosti posameznika in prevladujočo telesno tekočino v njihovem telesu (sluz, žolč, kri in črna sluz) (Musek, 1999). Večja uravnoteženost med sokovi pomeni večjo uravnoteženo posameznikovo ravnanje. Le ena prevladujoča telesna tekočina ruši duševno in fizično zdravje človeka. Kasnejši raziskovalci so sledili tem osnovnim načelom in teorijo ves čas razvijali.

¹ Beseda temperament izhaja iz latinske besede 'temperamentum' in pomeni 'mešanica' ali tudi 'prava mešanica'.

Temperament in osebnost

2.1.1 Sangvinik

Latinska beseda *sanguis* pomeni kri, izraz hematik pa izvira iz grške besede *heima* ali *haima* (Musek, 1999). Kri predstavlja zrak, torej suho in vroče. Glavne značilnosti sangvinikov so lahkotnost, živahnost, veselje in radost. Imeli naj bi izjemen čut za podjetnost, saj se s svojo pozitivno energijo zlahka prikupijo ljudem. Sangvinika povezujemo z rumeno barvo, ki zajema vse te značilnosti, zato ga imenujemo tudi rumeni tip.

Sangviniki so radi oblečeni v izstopajoča oblačila živahnih barv (rumena, oranžna, rdeča) z vzorci in nakitom (Littauer, 1998).

So zelo ekstravertirani, po čemer jih pogosto najhitreje prepoznamo. Vedno se želijo zabavati, ne marajo pravil, rutine ter dolgočasje. Sangviniki so zelo družabni in se hitro spoprijateljijo z drugimi. So živahni, neposredni, iskreni, čustveni, avanturistični, prijetni, sočutni ter imajo optimističen pogled na svet. V skupini ali družini je običajno sangvinik tisti, ki zna navdušiti in pritegniti druge k novi aktivnosti. So zelo ustvarjalni ter prilagodljivi in se ne ozirajo preveč na preteklost ali prihodnost, ampak uživajo sedanost (Bokan, 2016). Zaradi vseh teh značilnosti so pogosto obkroženi s prijatelji. Navadno so v središču pozornosti, katere veliko potrebujejo. Najverjetneje bodo vodili pogovor, ob svojem zanimivem pripovedovanju pa se dotikali sogovornika, mu skakali v besedo, se glasno smejali in izražali močno neverbalno komunikacijo (kretnje, izraz na obrazu).

Ne marajo biti pri miru, zato tudi takrat, ko morajo dlje časa ostati na enem mestu, najdejo način, kako se prilagoditi situaciji (premikajo noge, se presedajo, tapkajo s prsti, se igrajo s kulijem).

Sangviniki imajo veliko zamisli in idej, vendar se tudi zavedajo, da bodo sami le težka dokončali začetno, zato potrebujejo druge, ki jim bodo začetno pomagali uresničiti (Littauer, 1998).

Njihova slaba stran je, da so pozabljivi in vihravi, v pogovorih pa lahko hitro pozabijo na osebni prostor, prekinjajo sogovornika, ga ne poslušajo in pretiravajo. Ne poznajo na uro, so pozabljivi ter neurejeni, pogosto tudi površni in nedosledni. Zelo hitro spreminjajo svoje navade, mnenja. Prav tako so dovzetni za nihanje in motnje v razpoloženju. Kljub priljudnosti nimajo veliko pravih prijateljev, saj so previhravi in pokažejo premalo zanimanja za potrebe drugih ljudi. Radi se izmikajo odgovornosti ter ustaljenemu in mirnemu življenju. Na ta način se skrivajo pred problemi. So večni otroci, zabavni, a ne odrastejo. Zaradi svoje impulzivnosti hitro postanejo zasvojeni (kockanje, alkohol in kajenje) (Bokan, 2016).

2.1.2 Kolerik

Beseda kolerik izvira iz grške besede *hole* ali *khole*, ki pomeni žolč, ki je vroč in moker. Povezujemo jih z rdečo barvo, simbolom moči, nadzora, strasti, boja in njihovega elementa ognja. Koleriki so rojeni podjetniki. So odločni, neodvisni in samozavestni, a pogosto tudi hitre jeze. So zelo ambiciozni pa tudi neposredni, manj čustveni, spontani in pozitivni. Mislijo, da imajo v glavnem prav, zato težko uvidijo svoje zmote in se še težje opravičijo. So naravni vodje in tega se (včasih še preveč) zavedajo. Ne bojijo se tvegati ali poskusiti česa novega. Brez težav na poti do cilja 'teptajo' vse, kar jim pride na pot, tudi sodelavce ali družinske člane. Imajo

močno voljo, radi popravljajo napake in imajo potrebo po nenehnih izboljšavah. V krizi se praviloma hitro in pravilno odločajo, radi imajo izzive in tekmovanja. Ko stvari ne potekajo kot želijo, postanejo živčni in trmasti, kar pa pogosto vodi v prehitro in nepremišljeno reševanje težav. So prepirljivi in žaljivi (Bokan, 2016). Drugih temperamentov ne razumejo dobro, ne znajo se opravičiti ali izreči pohvale. Govorijo glasno in odsekano, pri komunikaciji radi dominirajo in kar mimogrede odločajo še za druge, ne da bi jih ti za to prosili. So nepotrpežljivi, avtoritativni, kritični in zamerljivi, ne spoštujejo sogovornikovega osebnega prostora. Večina kolerikov je moških (Littauer, 1998).

Verjamejo, da kar ni zlomljeno, ne popravljaj. Kolerike bolj zanima funkcija in praktičnost kot videz. Oblečeni so za namen in ne za izgled. V njihovi garderobi prevladujejo rdeči, modri in sivi odtenki, vendar najdemo tudi ostale barve (Littauer, 1998).

Koleriki so tako kot sangviniki ekstravertirani, a prav zaradi močnega karakterja ne potrebujejo toliko človeške družbe, da lahko normalno funkcionirajo. Ne razumejo, da nimajo vedno prav in hitro začnejo kontrolirati druge. Imajo izredno močno osebnost in tendenco, da vse ljudi prisilijo k hoji v njihovo smer. Ker imajo vedno poln urnik, zmeraj zamujajo. Prav tako kolerik ne bo spoštoval vašega dela ali prostora. Ker nimajo veliko prijateljev, so nagnjeni k depresiji in nihanju razpoloženja.

2.1.3 Flegmatik

Flegmatike opredeljuje sluz, grško *phlegma*. Ta je mrzla in mokra kakor njihov element voda (Narandža, 2016). So najbolj nevtralen temperament, znan tudi kot zeleni tip - po barvi narave, umirjenosti, sproščenosti in harmoniji.

So introvertirani, tihi in umirjeni. Neradi se izpostavljajo in si želijo, da jim vsaka stvar povzroča čim manj stresa. Zunanost jim ni pomembna in pogosto delujejo neurejeno (Littauer, 1998). Izbirajo nevpadljive in umirjene barve (na primer vijolično). So skrbni, zvesti in ljubeči. Prav tako so odlični poslušalci, a neradi govorijo. So potrpežljivi in strpni. Potrebe drugih pogosto postavljajo pred lastne. Delujejo pasivno, hkrati pa v okolje prinašajo ravnovesje. So razumni, mirni, počasni in samozavestni.

Njihova največja šibkost je, da ne znajo reči ne. Predvsem pod stresom so čustveno eksplozivni in nepredvidljivi. Težko se soočajo s spremembami in presenečenji. Večinoma sledijo drugim osebam in jih je težko navdušiti oziroma motivirati. Živijo precej brezciljno in imajo nizka pričakovanja do sebe in drugih (Bokan, 2016).

Glavna značilnost flegmatikov je, da vedno ubirajo srednjo pot. Flegmatiki ne izstopajo s čudaškimi ali edinstvenimi posebnostmi kot ostali tipi temperamentov. Prav tako nimajo nobenih očitnih napak. Flegmatik je lahko srečen kjerkoli in se zna prilagoditi vsaki situaciji. So popolno nasprotje kolerikom, ki delajo stvari z nekim namenom, medtem ko flegmatiki plavajo, lebdijo in se počasi gibajo. Flegmatiki so mojstri v reševanju sporov, ki se običajno vnamejo med koleriki. Imajo veliko prijateljev, predvsem zato, ker so izjemni poslušalci.

Flegmatik je bolj introvertiran. V družbi je tihi opazovalec. Ne govori veliko, še zlasti ne o sebi. Je odličen mediator in diplomat. Med temperamentami izstopa po svoji potrpežljivosti. Če premaga inercijo, je lahko tudi zelo ustvarjalen (Littauer, 1998).

Flegmatik lahko postane ciničen in aroganten. Pa tudi len in nezainteresiran, brez prave motivacije. Te osebe imajo veliko nedokončanih projektov, ki so posledica njihove neodločnosti in slabo zastavljenega cilja, kaj s projektom pravzaprav želijo doseči. Roki jih ne motijo, saj se jih načeloma ne držijo. Večji pomen dajejo potovanju na cilj, kot doseganju samega cilja.

2.1.4 Melanholik

Pri melanholikih najbolj prevladuje črni žolč ali *melaine hole* oziroma *melanie kole* v grščini. Črni žolč je mrzel in suh, njihov element je zato zemlja, barva pa modra, ki spominja na umirjenost, inteligenco, urejenost in birokracijo.

Prepoznamo jih po lepem vedenju, diskretnih gestah, urejenem videzu (Littauer, 1998). Izbirajo predvsem temnejše oziroma hladnejše barve npr. črno, vijolično, zeleno, rjavo ... Kakor flegmatiki so tudi melanholiki introvertirani in za okolico največja uganka. Načeloma redkobesedni, ko pa spregovorijo, besede izbirajo premišljeno. So resni, radi imajo podatke, tabele in na splošno radi analizirajo. So temeljiti, natančni in samozadostni, zelo radi delajo sami. Imajo sposobnost organiziranja in načrtovanja, na stvari pa gledajo dolgoročno. Ni pomembno, kako hitro bodo stvar naredili, ampak kako dobro. Popolni melanholiki ne marajo zapravljati denarja in vedno želijo napraviti dobro kupčijo. Cenijo tišino, so točni, analitični, vztrajni in si postavljajo visoka merila. Melanholik je dober zaupnik, prijatelj ali terapevt, saj z enako pozornostjo kot vrta po sebi, prisluhne tudi drugim. Tudi tam, kjer se dela s številkami, tabelami in statistiko, lahko melanholiki izrazijo svoje talente: natančnost, potrpežljivost in smisel za podrobnosti (Prav tam.).

Melanholiki so misleci, filozofi. Svojo ustvarjalnost izražajo s pisanjem, glasbo ali likovno umetnostjo. So perfekcionisti, kar lahko opazimo na vsakem delu njihovega življenja in tudi zelo samokritični (to pričakujejo tudi od drugih), zato raje delo opravijo sami, kot da ga zaupajo drugim. Za enostavne stvari porabijo preveč časa, prav tako tudi za razmislek in "popolno" izvedbo. Pod stresom hitro začnejo prezirati druge, jih ponižujejo in zastrahujejo. So zamerljive narave (Bokan, 2016). Zaradi visokih ciljev in perfekcionizma imajo pogosto nizko samopodobo in so nagnjeni k depresiji. Svoje življenje lahko doživljajo kot tragično in včasih tudi leta pestujejo bolečino. Nič ni preprosto, vse ima nek globlji pomen, kar je lahko za bližnje zelo duhamorno (Littauer, 1998).

2.1.5 Mešani tipi temperamentov

Čeprav smo sestavljeni iz vseh štirih temperamentov, smo v prvi vrsti kombinacija dveh temperamentov – primarnega in sekundarnega. Pri tem ločimo različne kombinacije:

- se dopolnjujejo: kolerik/melanholik in flegmatik/sangvinik,
- si nasprotujejo: sangvinik/melanholik in flegmatik/kolerik,

- se ujemajo: sangvinik/kolerik in melanholik/flegmatik.

Sangvinik/kolerik

Sangviniki so po naravi zelo družabni (oba čista tipa sta ekstrovertirana), zato bo tudi oseba s tem mešanim tipom zelo družabna, zgovorna in karizmatična. Svoje cilje želi uresničiti na prijazen in vljuden način ter zelo dobro sodelujejo z ljudmi. Kolerik bo osebi zagotovil potrebno odločnost, organiziranost in značajske lastnosti za oblikovanje posameznika. Prav zaradi njegove ekstrovertiranosti bodo hitro vidne tudi njegove slabe strani. Običajno odgovori še predno razmisli. Je zelo trmast («Vrste človeškega temperamenta in značilnosti«, b.d.).

Sangvinik/melanholik

Oseba s to temperamentno mešanico mora biti večino časa z ljudmi, včasih pa sama. Ko bo sam, bo verjetno razmišljal, pregledoval, načrtoval. Ima zelo aktivno in bujno domišljijo, zaradi česar je ustvarjalen na številnih področjih (glasba, umetnost, pisanje, okraševanje ...). Je zelo čustven in zelo hitro menja razpoloženje, saj se eno minuto lahko histerično smeji, naslednjo minuto pa že joče. Odraža ga perfekcionizem, vendar lahko pretiran egoizem in samozadovoljstvo druge odvrne. Tako sangvinik kot melanholik sta "sanjača" («Twelve personality Blends«, b.d.). Včasih melanholični del temperamenta ovira potencial te osebe. Takšna oseba bo imela pogosteje težave z obvladovanjem jeze in nagnjenost k strahu. Oba temperamenta namreč trpita zaradi negotovosti.

Sangvinik/flegmatik

Izjemne in neprijetne nagnjenosti optimista kompenzira graciozen in umirjen flegmatik. To so srečni ljudje, ki enostavno navežejo stike z drugimi in ohranjajo trdne odnose. Ima lastno mnenje, včasih je celo trmast. Kljub temu je pomirjujoč, prijazen, dober poslušalec in razumevajoč. Raje se druži kot dela, z življenjem se ne obremenjuje. Na vsako stvar skuša gledati pozitivno. Največje slabosti tega tipa so pomanjkanje motivacije in discipline (Prav tam.).

Kolerik/sangvinik

Je druga najmočnejša mešanica temperamentov. Meni, da je bistvo življenja akcija, ki lahko meji že na nasilje do drugih. Oseba je rojen prodajalec in zelo karizmatična osebnost, ki je v navdih tudi drugim. Slabosti tega človeka so enako velike kot njegovi talenti. Združuje hitro in eksplozivno jezo z zamero kolerika. Nestrpen je do tistih, ki ne delijo njegove energije in je ponosen na svojo surovo odkritost. Težko se dlje časa osredotoča na eno stvar, zato pogosto zaposli druge, da končajo začeto («Vrste človeškega temperamenta in značilnosti«, b.d.).

Kolerik/melanholik

Kolerik/melanholik je zelo odločen, delaven in kompetenten. Izjemen optimizem in praktičnost kolerika premagata mračnost melanholika. Ta oseba je ciljno usmerjena in natančna. Lahko postane popoln vodja - oseba, na katero se lahko vedno zanesete, saj bo delo dobro opravil. Je izjemen govorec, ki zna biti zelo sarkastičen. Kot vodja bo želel dominirati in v drugih zbujal občudovanje ali sovraštvo («Twelve personality Blends«, b.d.).

Kolerik/flegmatik

Med vsemi je to najbolj uravnotežena kombinacija. Je čudovita mešanica hitrega, aktivnega in vročega z mirnim, svežim in navdušenim – kombinacija, ki jo vodi potreba po doseganju rezultatov (imajo zelo močno voljo, so samostojni in individualistični). Kombinacija, ki ustvari zelo odločno in čustveno osebo. Je zelo organizirana in delavna oseba, zato ljudje radi delajo z njim, ker je dober voditelj, a ne preveč dominanten. Čeprav ni znan po hitri jezi, zlahka goji zamero. Namesto "koleričnega sarkazma" bo svoje neodobravanje spretno zavil v sarkazem, zato ljudje v njegovi okolici ne bodo prepričani ali se šali ali zasmehuje (Prav tam.).

Melanholik/sangvinik

To je običajno zelo nadarjena »umetniška« oseba, ki je tudi zelo čustvena, kar se kaže v hitrem nihanju razpoloženja. Ko mu situacija godi, bo izražal neverjetno srečo. Če bo šlo kaj narobe ali bo doživel zavrnitev, se bo utapljal v samopomilovanju (Prav tam.).

Melanholik/kolerik

Volja in odločnost kolerika večinoma uspešno uravnotežita nihanje razpoloženja melanholika. Skoraj ničesar ni, kar ta oseba ne bi zmogla narediti. Je perfekcionista z močnimi vodstvenimi sposobnostmi.

Njegova slaba stran se kaže v mislih in čustvih, saj mu je zelo težko ugajati. Tudi s seboj je redko zadovoljen. Njegovo razpoloženje sledi njegovim mislim (Prav tam.).

Melanholik/flegmatik

Te nadarjene introvertirane osebe združujejo analitični perfekcionizem melanholikov z organizirano učinkovitostjo flegmatika. Običajno so dobrodušni humanitarci, ki imajo raje mirno in samotno okolje za študij in raziskovanje kot številne aktivnosti. So izvrstni matematiki in pisatelji. Ker ne znajo reči ne, se pogosto znajdejo v situacijah, ki jim jemljejo energijo in kreativnost. Spopadajo se s strahom, tesnobo in negativno samopodobo.

Flegmatik/sangvinik

S to osebo se »najlažje shaja«. Je prijazen, vesel, skrben, usmerjen v ljudi, diplomatski, zaupanja vreden, zabaven in šaljiv. Če pa z njim preživite dlje časa, ugotovite njegovo pomanjkanje motivacije flegmatika in pomanjkanje discipline sangvinika. Zato pogosto ne dosega svojih resničnih zmoglosti, saj se izogne vsemu, kar vključuje "preveč truda". Njegov največji problem je strah, zato se bo večkrat izognil situacijam, za katere misli, da jim ni kos (Prav tam.).

Flegmatik/kolerik

Tudi z njim se ljudje dobro razumejo in ima potencial za odličnega vodjo ali svetovalca. Svojega sogovornika poslušaj, ne da bi ga pri tem motil ali preusmeril pozornost nase. Svojih misli in idej ne vsiljuje drugim, čeprav je na svojem področju strokovnjak. Njegov nasvet bo vedno praktičen in koristen. Kadar ga je strah, je trmast in neprilagodljiv. Ne izkorišča drugih, vendar noče popustiti ali sodelovati. Po naravi ni borec, pogosto svojo jezo in trmo odraža na tih in pasiven način (Prav tam.).

Flegmatik/melanholik

Takšna oseba je prijazna, mirna in nežna. Je preprosta, redkobesedna, a zelo delavna, natančna ter zanesljiva. Negativizem, kritičnost, sebičnost, strah in pomanjkanje samopodobe so njegove največje slabosti (Prav tam.).

2.2 Komunikacija

Beseda komunikacija izvira iz latinske besede *communicare*, ki pomeni narediti, deliti, narediti (Možina idr., 1998, str. 22). Komunikacijo lahko tako razumemo kot sporazumevanje – sistem izmenjave simbolov ali informacij med virom in sprejemnikom in posledično dosežemo različne cilje, pa tudi vzpostavimo, vzdržujemo in spreminjamo medosebne odnose.

Slovar slovenskega knjižnega jezika komunikacijo opredeljuje kot izmenjevanje misli, informacije, sporazumevati se. Komuniciramo lahko na več različnih načinov. Najpogosteje komuniciramo z govorno in pisano besedo, ter s tem sporočamo drugim o čem razmišljamo in kaj čutimo. Sporočamo lahko tudi z zvočnimi signali, z zabavo; tudi s slikami, risbami in kipi nekaj sporočamo. Komuniciramo lahko tudi s svetlobnimi simboli (Kavčič, 2004, str. 3).

Podoba, ki jo ustvarjamo s komuniciranjem, je vedno splet besednega in nebesednega komuniciranja. Ko govorimo, hkrati komuniciramo tudi z rokami, s pogledi, mimiko obraza. Sporočilo, ki ga želi predati vir oz. sporočevalec mora biti razumljivo, čeprav je preprosto ali zapleteno. Dobro komunicacije nikoli ne bomo dosegli brez zaupanja, zato mora biti vir zanesljiv. Pomembna je tudi povratna informacija (feedback), ki je lahko verbalna ali neverbalna, v kateri prejemnik izrazi svoje osebno mnenje o določeni situaciji.

Oblike komuniciranja omogočajo dajanje in pridobivanje informacij, medsebojno izmenjavo podatkov, mnenj, vzdrževanje stikov ... Katero komunikacije bomo uporabili pa je odvisno od namena, cilja in okolja, v katerem komuniciramo (Možina idr., 1998, str. 18-19).

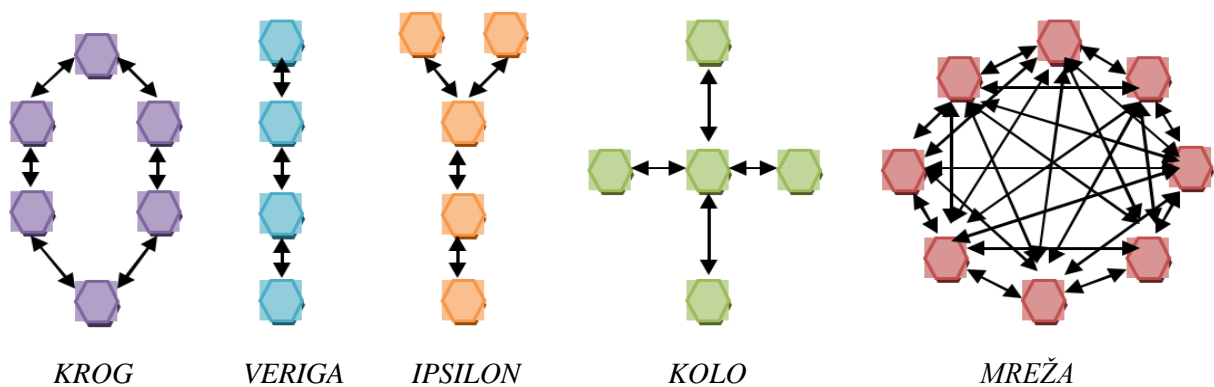
2.2.1 Vrste komunikacije

Način komunikacije ločimo glede na razdaljo med udeleženci, število sodelujočih, obliko in načinom organiziranosti komunikacije.

V razredu tako navadno poteka neposredna komunikacija med udeleženci pogovora, kjer med pošiljateljem in prejemnikom ni nobenega posrednika in kjer lahko sodelujeta dva ali več udeležencev. Takšna komunikacija velja za najbolj učinkovito, saj pošiljatelj takoj dobi povratno informacijo.

Glede na število sodelujočih gre za interpersonalno komunikacijo, kjer pogovor lahko poteka med posamezniki ali s skupino ljudi. V razredu pa poteka tudi javna komunikacija. Udeleženci med seboj komunicirajo tako verbalno kot neverbalno, lahko pa poteka v obliki formalne (komunikacija je podprta z vnaprej določenimi komunikacijskimi kanali) ali neformalne (gre za spontano, neorganizirano, sproščeno izmenjavo informacij) (Kavčič, 2000). Komunikacija je učinkovita takrat, prejemnik razume sporočilo pošiljatelja tako kot, ga je le-ta zasnoval.

V razredu nastajajo neformalne komunikacijske mreže, ki se oblikujejo zaradi prijateljstva, skupnih osebnih interesov, fizične bližine (živijo v istem kraju, bloku, prihajajo iz iste podružnične šole ...). V neformalni komunikaciji se potrjujejo formalna sporočila, premostijo se vrzeli zaradi nepopolnih formalnih sporočil, sporočila potujejo hitreje, lahko gre za dopolnjevanje ali nasprotovanje formalnim sporočilom.

Slika 1: Neformalne komunikacijske mreže.

(Vir: http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Poslovno_komuniciranje-Fink_Goltnik_Stevancec_.pdf
(Dostopno 1. 2. 2021))

Položaj posameznika v komunikacijski mreži je povezan z vodenjem in zadovoljstvom. Vodje imajo osrednji položaj, zato tudi komunicirajo z več posamezniki kot ostali. Tak položaj običajno prinaša tudi večje zadovoljstvo, hkrati pa nevarnost informacijske preobremenjenosti (Povzeto po Fink idr., 2009, str. 49).

- Krog je sistem komuniciranja, kjer ni nihče v centralni poziciji, udeleženci so enakopravni. Primeren je za projektno delo.
- Veriga je sistem komuniciranja, pri katerem prva oseba prenese sporočilo drugi, druga tretji, tretja četrti. Pri tem se osnovno sporočilo pogosto izkrivi. Ta sistem je pogostejši v hierarhično strukturiranih organizacijah (vojska, policija).
- Kolo predstavlja komunikacijski sistem, kjer je oseba v središču centralna (običajno vodja), ima in sprejema največ informacij, sprejema odločitve, nadzoruje potek dela. Pri udeležencih se praviloma pojavlja manjše zadovoljstvo.
- Ipsilon je sistem komuniciranja, kjer imajo več informacij tisti, ki so bližje vodji (poslovno ali zasebno), oddaljeni pa dobijo informacije le od posrednikov.
- Mreža je sistem komuniciranja, kjer si vsi udeleženci medsebojno izmenjujejo informacije in sodelujejo pri odločanju. Ta sistem prinaša večje zadovoljstvo udeležencev, je zelo primeren za ustvarjalno delo, zahteva pa več časa.

2.2.2 Motnje v komunikaciji

»Kot komunikacijsko oviro označujemo vsak dejavnik, ki zmanjšuje natančnost prenosa sporočila, prepreči, da bi bilo sporočilo sprejeto, ali povzroči, da je napačno razumljeno. Dejavniki, ki vplivajo na nastanek motenj v komuniciranju, je veliko in ovire se lahko pojavijo na vseh točkah komunikacijskega procesa. Njihov skupni učinek pa zmanjšuje učinkovitosti komuniciranja.« (Kavčič, 2004, str. 20)

Vrste motenj v komunikaciji:

1. Motnje zaradi medsebojnega nerazumevanja pošiljatelja in prejemnika, ki sta si tujca, njune misli in občutki niso uglaseni med seboj, med njima ni empatije.
2. Motnje zaradi nesporazumov, kar pomeni, da pošiljatelj in prejemnik sporočila na razumeta enako.
3. Motnje, ki nastanejo na komunikacijski poti. Informacije se kazijo, zamujajo, se izgubljajo.

Za odpravljanje motenj je bistvenega pomena, da jih pravočasno odkrijemo in da znamo odkriti, kje nastanejo, na komunikacijski poti, pri pošiljatelju ali prejemniku (Možina idr., 1998, str. 69-70).

Motnje pri pošiljatelju nastanejo zlasti iz naslednjih razlogov:

- Sporočilo je nejasno oblikovano, dvoumno.
- Sporočilo je neprimerno kodirano, slabo prenaša prenos in ga je pri prejemniku težko dekodirati.
- Pošiljatelj se ne skuša vživeti v prejemnika.

Motnje pri prejemniku pa so:

- Prejemnik za sporočilo ni zainteresiran.
- Prejemnik razume sporočilo tako kot to njemu ustreza.
- Preveč sporočil naenkrat.
- Sporočilo je po vsebini predolgo, dolgovezno.
- Prejemnik hkrati sprejema tudi druga sporočila, ki so v tistem trenutku zanj pomembnejša.
- Prejemnik ni skoncentriran na sporočilo.
- Prejemnika preveč prevzame vpliv pošiljatelja, tako da zaradi navdušenja, strahu ali spoštovanja ne dojema, kar mu sporoča.

Med motnje na komunikacijski poti štejemo:

- Vse, kar prenaša kanal poleg sporočila, ki ga želi poslati oddajnik.
- Prekinjen komunikacijski kanal (izgubljeno pismo, telefaks, prekinjena povezava med računalniki).
- Število posrednikov stopnjuje motnje v telekomunikacijskem kanalu (Možina idr., 1998, str. 69-70).

2.2.3 Komunikacija z različnimi tipi osebnosti

Kako se razumeti s sangvinikom?

Sangviniki govorijo, ne da bi prej pomislili. Šele ko besede že izrečejo, ugotovijo, kaj govorijo. Ne pričakujte od njih, da bi se spomnili na sestanek ali prišli pravočasno, tudi če so sestanek sami načrtovali. Željni so komplimentov, zato jih je potrebno pogosto pohvaliti. Zelo se bodo razveselili daril. Sangviniki radi pripovedujejo o svojih napakah, zato jih poslušajte, a se ne trudite s pridigami in nasveti. Te osebe so dobronamerne in si tako močno želijo, da bi bili priljubljeni in bi jih ljudje imeli radi, da želijo drugim ugoditi in nikomur ne želijo povzročati težav (Littauer, 1998, str. 67–92).

Kako se razumeti z melanholikom?

Melanholiki so zelo občutljivi in jih lahko hitro prizadenemo, zato moramo biti pozorni in se kdaj iskreno opravičiti. Njihov pesimističen pogled na življenje jih sili, da dvomijo v pohvale, ki jih prejmejo, so negotovi v ljubezni in do drugih. Zato jih mora njihova okolica sprejeti takšne kot so ter biti do njih iskreni in jim, če tako želijo, dati mir (Littauer, 1998, str. 67–92).

Kako se razumeti s flegmatikom?

Flegmatiki potrebujejo pozitivno motivacijo, starše, prijatelje, partnerje, ki jih spodbujajo in jim pomagajo postaviti cilje. Zelo težko pokažejo navdušenje in motivacijo ali si zastavijo cilje in jih tudi uresničijo. Zato ne smemo biti užaljeni ali presenečeni, če ob naših idejah ne bodo skakali od navdušenja. Čeprav se mirni flegmatiki znajo odločati, raje uberejo pot najmanjšega odpora in prepustijo drugim odločitve o tem, kaj in kdaj bodo počeli. Zaradi svoje mirne narave so lahka tarča močnih temperamentov. Flegmatiki so radi vodeni in ob nekom, ki sprejema odločitve, koleriki pa ravno obratno, želijo voditi druge in sprejemati odločitve zase in ljudi okoli sebe (Littauer, 1998, str. 56–92).

Kako se razumeti s kolerikom?

Koleriki so rojeni voditelji in jih njihova narava podzavestno sili v nadzor položaja in vas skušajo prepričati, da tudi vi hočete, kar je »pravilno«. Če se jim pustite, da vas kolerik »rine sem in tja«, bo s tem nadaljeval. Kolerik izreče, kar tisti hip misli, in ne razmišlja o sogovornikovih občutkih, zato ga pogosto nenamerno prizadene. Običajno ne sočustvuje z bolnimi ali šibkimi in ne premore ljubezni za neljubljene, niti časa za obiske v bolnišnici. Niso namenoma hudobni ali kruti, zato je okolici lažje, če brez razburjenja sprejme njegove hitre in neposredne pripombe (Littauer, 1998, str. 67–92).

2.3 Razredna klima

Barica Marentič Požarnik (2000, str. 223) razred opredeli kot

»formalno skupino, v katero so učenci dodeljeni in se med seboj ne poznajo. Šele sčasoma v njem nastane mreža socialnih odnosov; nastanejo prijateljske vezi, pojavijo se različne vloge, npr. vodje ali zvezde pa tudi razredni klovni in črne ovce; znotraj razreda nastane nekaj neformalnih skupin, ki jih vežejo skupni interesi in, ki se sestajajo tudi med odmori in izven pouka. Članstvo v takih neformalnih prijateljskih skupinah zadovoljuje čustvene potrebe po sprejetosti, priznavanju in uveljavljanju. Predstavljajo lahko tudi oporo in zatočišče – varovalno socialno mreži – ob učnih neuspehih ali drugih učnih situacijah.«

Dodajava še razmišljanje Anice Mikuš Kos (1991), ki je zapisala, da v razred vstopajo osebe, odnosi, procesi, od »tam in prej« (Mikuš Kos, 1991, str. 33). Bečaj (2001) poudarja, da na oblikovanje dobre oddelčne skupnosti in njeno kakovost vplivajo vsi, ki vanjo vstopajo ter so v tem smislu zanjo tudi soodgovorni. Zato je oblikovanje kakovostne razredne klime potrebno skrbno načrtovati.

Borich (1996, povzeto v Ažman, 2012) razlikuje tri vrste razrednih klim, ki jih lahko učitelji razvijajo pri svojem delu. To so: tekmovalna, sodelovalna in individualistična. Razrednik pri vodenju oddelka teži k temu, da bi našel pravo mero in ravnovesje vseh treh pristopov. Zato spodbuja sodelovanje, kjer učenci razvijajo socialne spretnosti. Tekmovanje učence motivira k boljšim dosežkom, hkrati pa razvija samostojnost učencev. V razredu običajno najdemo vse tri različne vrste razredne klime. Vsaka zase je pomembna.

Fraser (1989, v Zabukovec 1998, str. 7) razredno klimo opredeli kot dogajanje v razredu, ki ga določajo naslednje kategorije:

- Kategorija odnosa ugotavlja vrsto in moč socialnih odnosov med posamezniki - povezanost, napetost, podpora učitelja, osebni odnos, angažiranost, zadovoljstvo ... ter njihovo intenziteto (pogostost, izraženost, pojavnost).

- Kategorija osebnostnega razvoja poudarja osebnostno rast in napredovanje posameznika ter medsebojno pomoč in sodelovanje med posamezniki v socialnem okolju, ki se kaže v zastavljenih ciljih, tekmovalnosti, usmerjenosti k aktivnostim, radovednosti, samostojnosti ...

- Kategorija sistemskih sprememb, vključuje, pravila, jasnost pričakovanj, mehanizme kontrole in spremenljivost sistema. Kaže se v organizaciji razreda, sprejemanjem različnosti in diferenciacijo pouka (Zabukovec, 1998).

K pozitivni razredni klimi prispevajo skupni cilji oddelka. Bečaj (2001) trdi, da imajo učenci pogosto enake cilje, ki jih lahko dosežejo sami, razred pa sam po sebi nima skupnega cilja. Če v razredu ni skupinskih ciljev, tudi ni potrebe po sodelovanju. Zato morajo biti skupinski cilji naravnani tako, da bodo učencem dovolj privlačni in jih bodo želeli uresničiti.

Med učenci navadno zaznamo tri tipe odnosov, ki prav tako vplivajo na razredno klimo: prijateljstvo, socialno sprejetost oziroma zavrtnjenost s strani vrstniške skupine in medvrstniško nasilje (Ryan in Ladd, 2012, v Peklaj in Pečjak, 2015). Socialno sprejetost lahko definiramo kot status, ki ga ima učenec v vrstniški skupini in je določen glede na stopnjo priljubljenosti oz. nepriljubljenosti pri drugih članih skupine (Asher idr., 1979, v Peklaj in Pečjak, 2015). Na socialno sprejetost učenca v razredu vplivajo značilnosti samega učenca, predstave oz. prepričanja učencev o tem sošolcu in učiteljevo vedenje do učenca, ki v veliki meri vpliva tudi na predstave sošolcev do tega učenca (Hughes idr., 2001, v Peklaj in Pečjak, 2015). Peklaj in Pečjak (2015) kot dejavnik priljubljenosti učenca prepoznata tudi učni uspeh.

Po Petillonu (1980, v Peklaj in Pečjak, 2015) na delovanje skupin pomembno vplivajo:

- porazdelitev moči vplivanja na druge člane skupine;
- vzorec komunikacijskih kanalov med člani skupine (kako tečejo informacije, kdo je v skupini najbolj obveščen ...);
- porazdelitev odgovornosti posameznih članov za potek dela oziroma doseganje cilja;
- vzorci sprejemanja in zavračanja med člani skupine.

3. EMPIRIČNI DEL

3.1. Metodologija

Učenci obeh devetih razredov so anketni vprašalnik rešili v času razredne ure na daljavo ob vodenju in pomoči razredničarke. Vsak učenec je prejel izvod ankete v wordovem dokumentu. Dva učenca testa nista rešila, saj je bil zanju, kljub pomoči, test preveč zahteven. Testa tudi ni rešil sošolec, ki se je k nam prešolal v začetku tega šolskega leta in prihaja iz druge države. Ima zelo skromno znanje slovenskega jezika, prav tako ne bi znal odgovoriti na vprašanja o druženju in komunikaciji z ostalimi sošolci, saj smo dober teden po njegovem prihodu pričeli s poukom na daljavo.

Anketni vprašalnik je bil sestavljen iz treh delov.

V prvem delu so anketiranci rešili test osebnostnega prereza avtorice F. Littauer iz knjige *Osebnostni plus* (izšla leta 1998). Test je sestavljen iz dveh sklopov. Prvi del sklopa opisuje močne lastnosti, drugi pa šibkosti. Vsak sklop je bil sestavljen iz dvajsetih vrstic, v katerih so bile zapisane po štiri besede. Učenci so v posamezni vrstici označili tisto besedo, ki jih najbolj označuje. Anketa je od posameznika zahtevala malo več časa. Nekateri opisi so bili učencem pretežki, zato sva razredničarkama posredovali tudi slovarček besed na koncu knjige za lažje razumevanje in pomoč učencem.

Drugi del vprašalnika so sestavljala vprašanja, kjer so učenci morali navesti sošolce, s katerimi se najraje družijo v prostem času, s katerim najraje sodelujejo, jim nudijo pomoč ali pa se k njim po pomoč zatečejo. Prav tako sva želeli izvedeti, s katerimi sošolci se ne družijo oziroma se ne razumejo, celo menijo, da kvarijo vzdušje v razredu. S pomočjo teh vprašanj sva sestavili sociograme², s katerimi sva ugotovili smeri komunikacije v razredu med posameznimi tipi temperamenta. Pri tem je pomembno vedeti, da sta razreda pri matematiki, slovenščini in tujem jeziku angleščina razdeljena v tri heterogene skupine. Učenci so dobili navodila, da napišejo samo sošolce matičnega razreda. Nekateri učenci so kljub opozorilu navajali učence iz paralelke. Odločili sva se, da upoštevava tudi te odgovore, ki jih bova skušali smiselno vključiti v interpretacijo doživljanja razredne klime.

Zadnji sklop so sestavljale trditve, s katerimi sva ugotavljali zaznavanje razredne klime, ki od učencev zahteva, da na tristopenjski Likertovi lestvici označijo stopnjo strinjanja in nestrinjanja (1 = se ne strinjam, 2 = niti – niti, 3 = se strinjam) s posamezno trditvijo.

Učenci so rešene anketne vprašalnike preko spletne pošte posredovali najini mentorici. Mentorica je vsakemu učencu dodelila kodo, prav tako je v drugem delu vprašalnika imena zamenjala s kodo tistega učenca. S tem sva zagotovili večjo objektivnost pri interpretaciji in zmanjšali »sodbe« z najine strani.

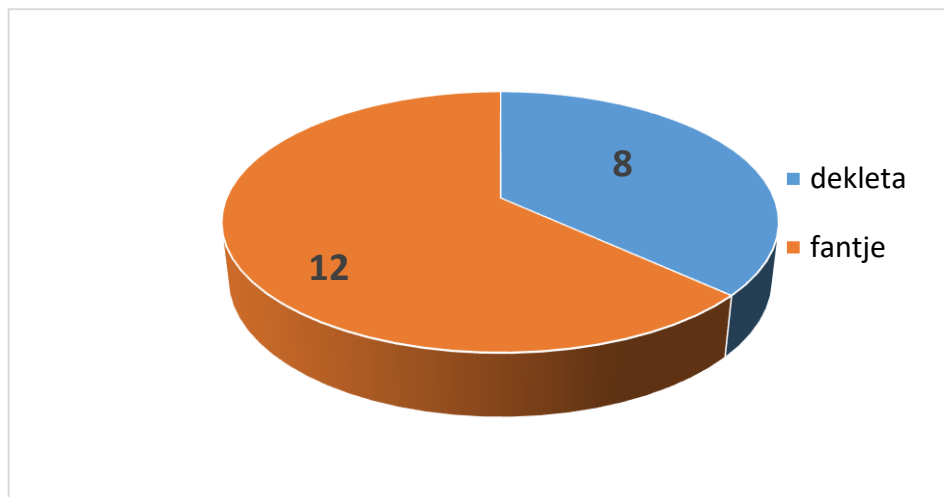
² Sociogram je grafični (vizualni) prikaz družbenih povezav, ki jih ima oseba z drugimi.

4. REZULTATI

Rezultati so predstavljeni najprej za 9. a nato za 9. b razred.

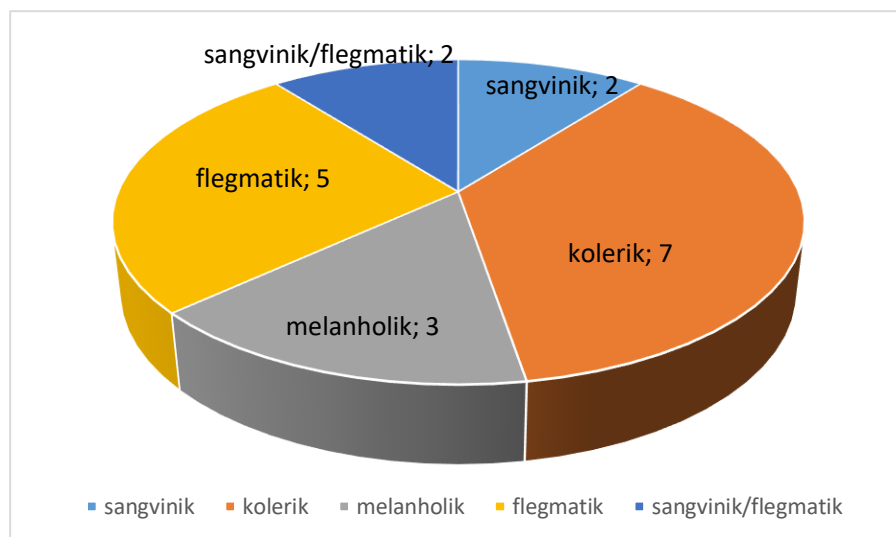
4.1 9.a razred

V oddelku 9. a razreda je 8 deklet in 13 fantov, skupaj 21 učencev. Anketni vprašalnik je izpolnilo 20 učencev, in sicer 8 deklet in 12 fantov.

Slika 2: Število rešenih vprašalnikov v 9. a razredu po spolu.

TIPI TEMPERAMENTA

Slika 3: Tipi temperamentov v 9. a razredu.

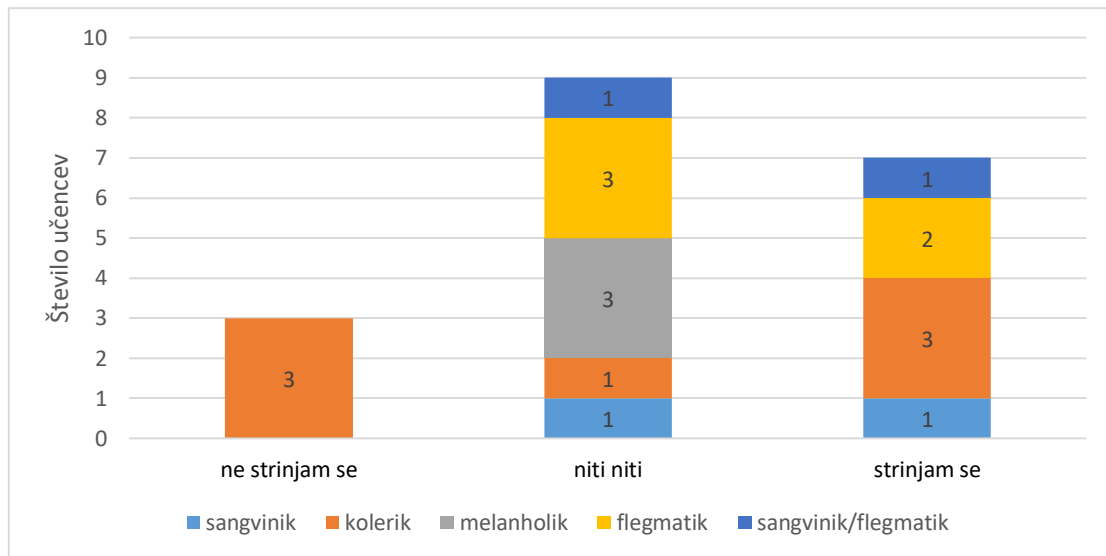
Po analizi rešenih osebnostnih testov smo v 9. a razredu prepoznale sedem kolerikov, pet flegmatikov, tri melanholike, dva sangvinika in dva učenca sangvinik/flegmatika.

RAZREDNA KLIMA

Zaznavanje razredne klime v 9. a glede na tip temperamenta.

Učenci so s strinjanjem oziroma nestrinjanjem s pomočjo tristopenjske Likertove lestvice odgovarjali na določene trditve. Z odgovori sva želeli ugotoviti, kako razred doživljajo posamezni tipi temperamenta.

Trditev 1: Učenci v našem razredu zelo dobro poznamo drug drugega.

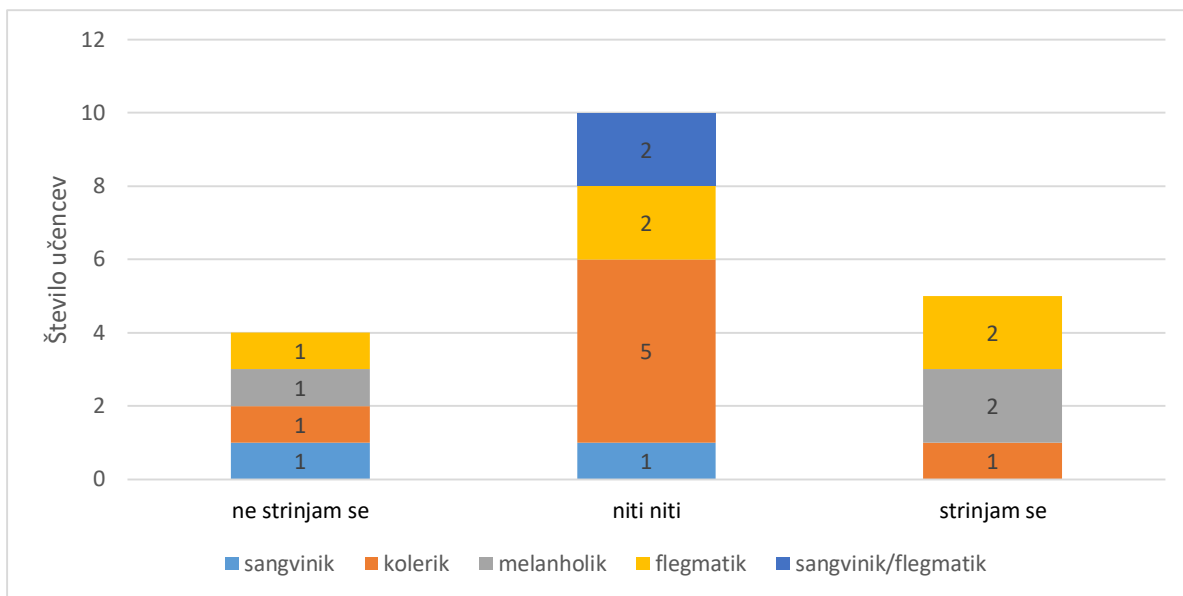

Slika 4: Medsebojno poznavanje učencev v 9. a razredu.

Učenci so na trditev *Učenci v našem razredu zelo dobro poznamo drug drugega* v sedmih primerih odgovorili pritrdilno, devet učencev se s trditvijo delno strinja, medtem ko se trije učenci s trditvijo ne strinjajo. Vsi učenci, ki se s trditvijo ne strinjajo, so po temperamentu koleriki, vendar na drugi strani tudi trije koleriki ocenjujejo, da se v 9. a razredu učenci med seboj dobro poznajo. Z njimi se strinjata še dva flegmatika, medtem ko so ostali trije flegmatiki pri trditvi bolj zadržani kot tudi en učenec mešanega tipa sangvinik/flegmatik.

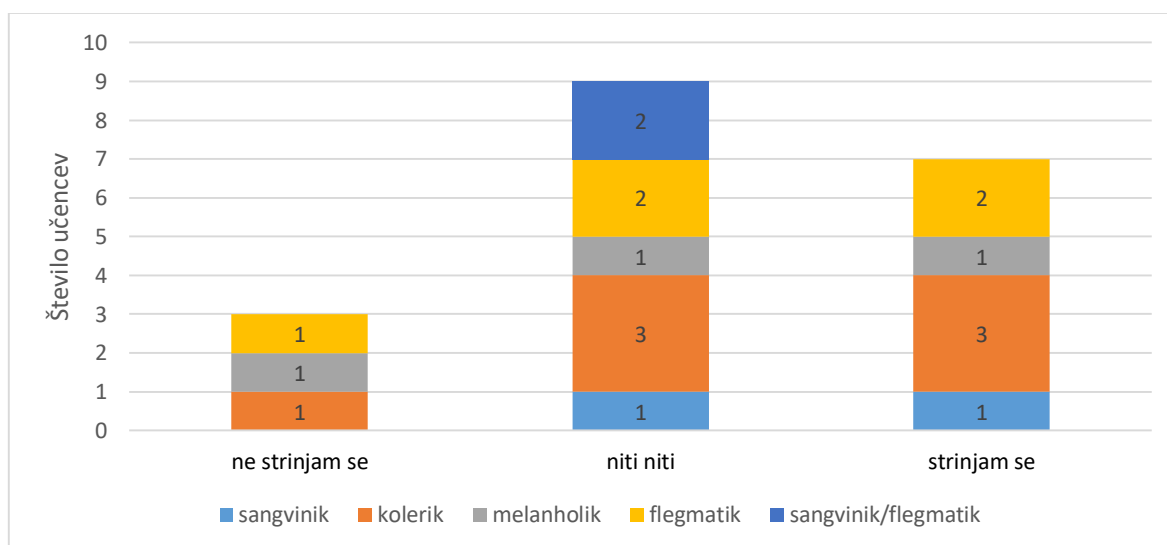
Trditev 2: Kot razred hitro sprejmemo odločitve.

Najbolj se s to trditvijo strinjata dva melanholika, flegmatika in en kolerik. Večina se s trditvijo le delno strinja, medtem ko se štirje učenci (sangvinik, kolerik, melanholik in flegmatik) s trditvijo ne strinjajo.

Slika 5: Sposobnost hitrega sprejemanja odločitev v 9. a razredu.

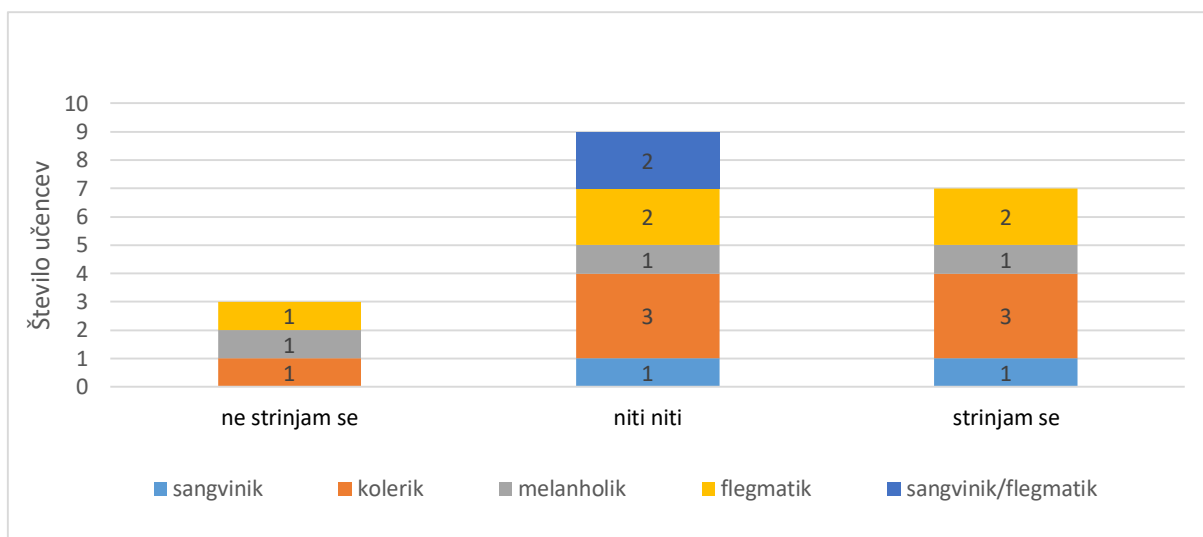
Trditev 3: V razredu znamo prisluhniti drug drugemu in si pomagati.

Slika 6: Sposobnost prisluhniti drug drugemu in si pomagati v 9. a razredu.

Le trije učenci v razredu (kolerik, melanholik in flegmatik) menijo, da si v razredu ne znajo prisluhniti in pomagati. Več kot polovica učencev se s trditvijo le delno strinja, medtem ko se s trditvijo strinja 7 učenk in učencev. Med njimi so trije koleriki, sangvinik, melanholik in dva flegmatika. Opazimo lahko, da se prav tako trije koleriki s trditvijo najbolj strinjajo, odgovor *niti niti* pa sta na vprašalniku označila tudi oba učenca mešanega tipa sangvinik/flegmatik.

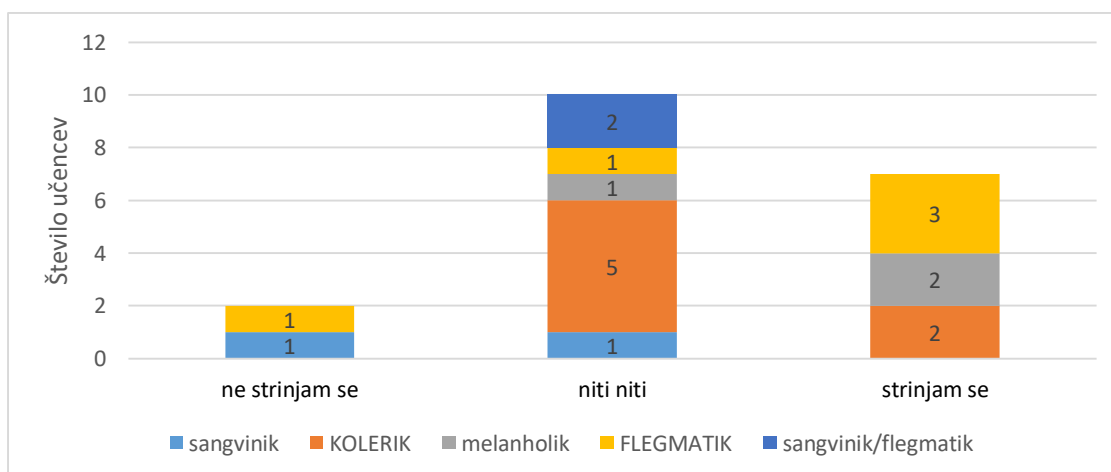
Trditev 4: Naš razred velja med učitelji za priljubljenega.

Slika 7: Mnenje učencev o priljubljenosti 9. a razreda med učitelji.

Majhen delež učencev se s trditvijo o priljubljenosti pri učiteljih ni strinjalo. S trditvijo se ne strinjajo le po en kolerik, melanholik in flegmatik. Skoraj polovica učencev razreda meni, da pri učiteljih niti niso priljubljeni, sedem učencev pa meni, da je njihov razred med učitelji priljubljen. Med temi učenci so trije koleriki, melanholik, sangvinik in dva flegmatika. Ponovno se oba učenca tipa sangvinik/flegmatik nista enako opredelila v svojem odgovoru.

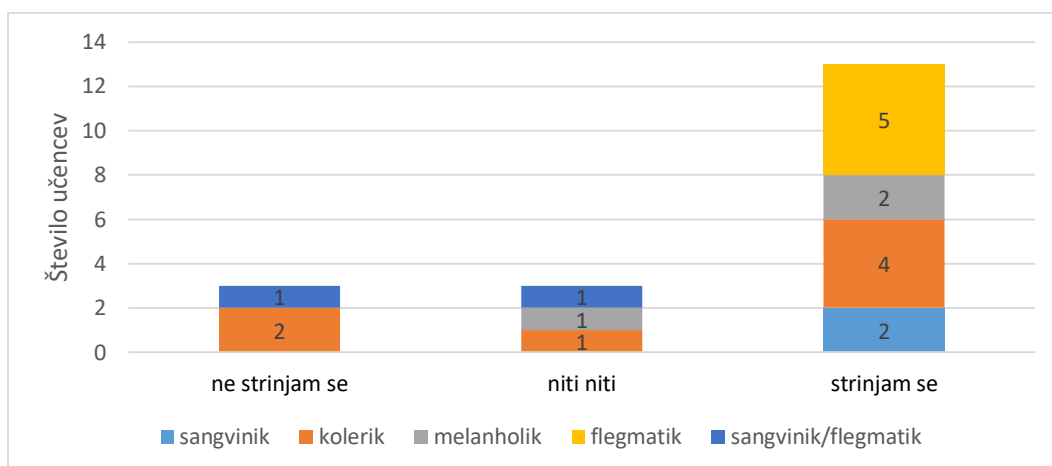
Trditev 5: V razredu se znamo hitro organizirati.

Slika 8: Sposobnost organizacije v 9. a razredu.

Le en sangvinik in en flegmatik se s trditvijo nista strinjala. Večina učencev in učenk se s trditvijo niti ne strinja niti strinja. S trditvijo sta se strinjala dva melanholika in dva kolerika ter trije flegmatiki.

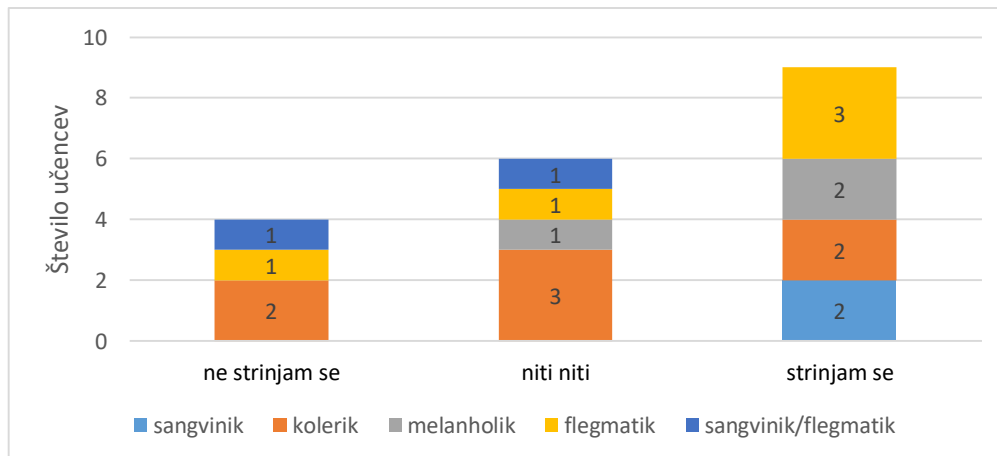
Trditev 6: V razredu je nekaj posameznikov, ki se jim morajo ostali prilagoditi.

Slika 9: Prilagajanje razreda posameznikom v 9.a razredu.

S to strditvijo se je razred kot celota najbolj strinjal. Dva kolerika in en sangvinik/flegmatik se s trditvijo nista strinjala, trije učenci (sangvinik/flegmatik, melanholik in kolerik) pa so se s trditvijo le delno strinjali.

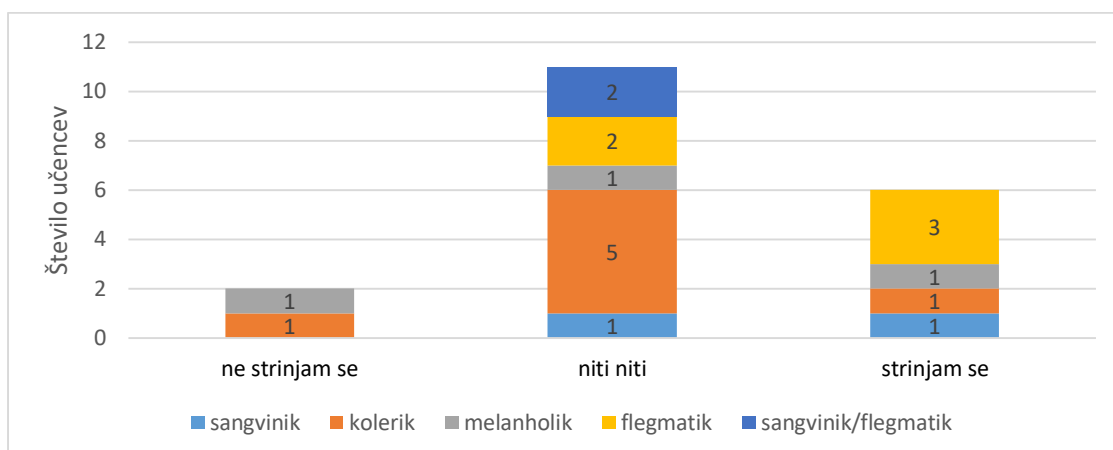
Trditev 7: V razredu smo med seboj enakopravni.

Slika 10: Enakopravnost učencev v 9. a razredu.

S trditvijo se ne ali pa se delno strinja kar pet od sedmih kolerikov, prav tako oba mešana tipa sangvinik/kolerik in dva flegmatika. Ostali učenci se s trditvijo strinjajo.

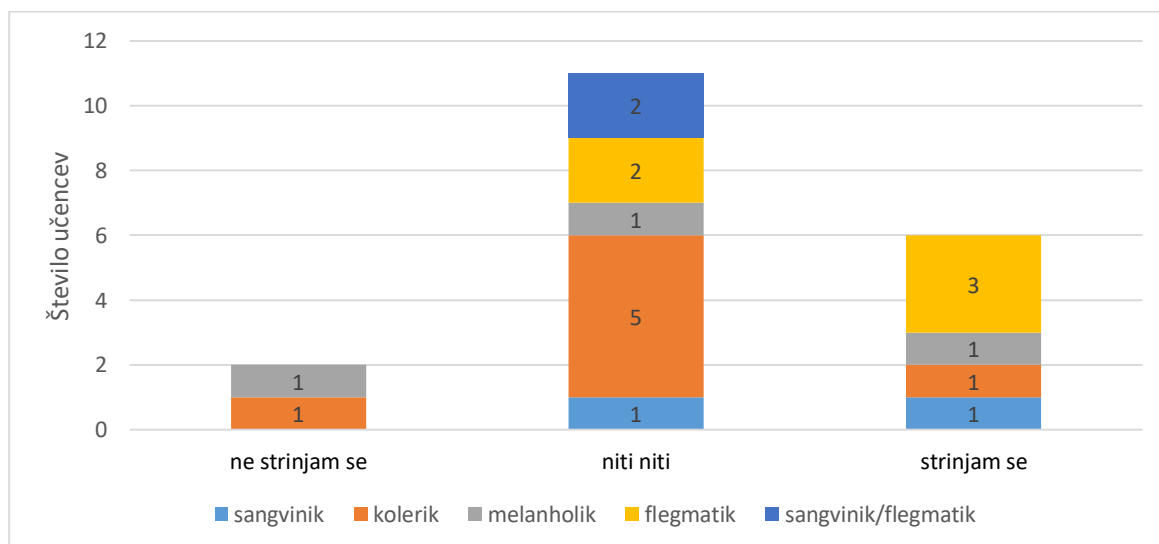
Trditev 8: V razredu smo med seboj zelo povezani.

Slika 11: Medsebojna povezanost učencev v 9. a razredu.

Anketiranci med seboj ne občutijo pretirane navezanosti. Ponovno je kar 6 kolerikov odgovorilo, da v razredu ne zaznajo posebne medsebojne povezanosti, prav tako oba mešana tipa sangvinik/kolerik. Le šest učenk in učencev se je strinjalo s to trditvijo. Med njimi so bili trije flegmatiki in po en sangvinik, kolerik in melanholik.

Trditev 9: V razredu pogosto vlada pozitivno vzdušje.

Slika 12: Pozitivno vzdušje v 9. a razredu.

Večina učencev je pri ocenjevanju splošnega vzdušja v razredu zadržanih. S trditvijo se sploh ne strinjata en kolerik in en melanholik. Nasprotno pa vzdušje v razredu kot pozitivno ocenjujejo trije flegmatiki in po en melanholik, kolerik in sangvinik. Oba mešana tipa sangvinik/flegmatik nista odločena glede trditve.

SOCIOGRAMI

LEGENDA:

KOLERIK

FLEGMATIK

MELANHOLIK

SANGVINIK

SANGVINIK/FLEGMATIK

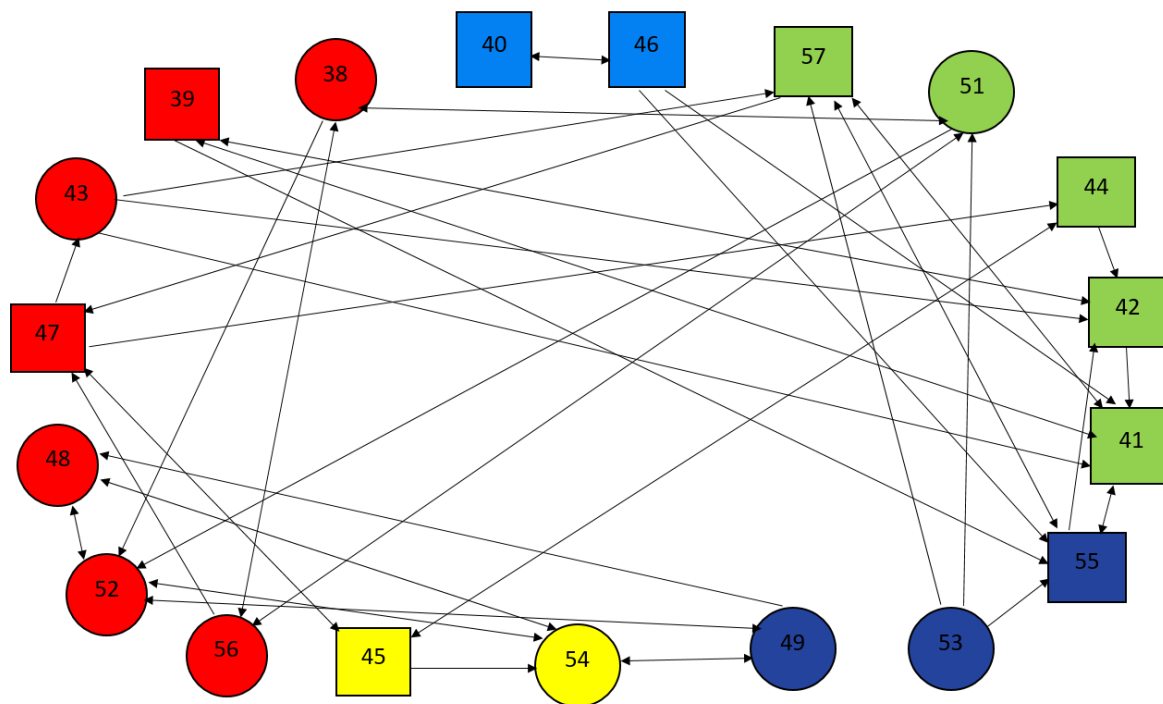

MOŠKI SPOL

ŽENSKI SPOL

1. Napiši (največ 3) sošolce, s katerimi bi se najraje družil v času odmora. Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 13: Druženje v času odmora v 9.a razredu.

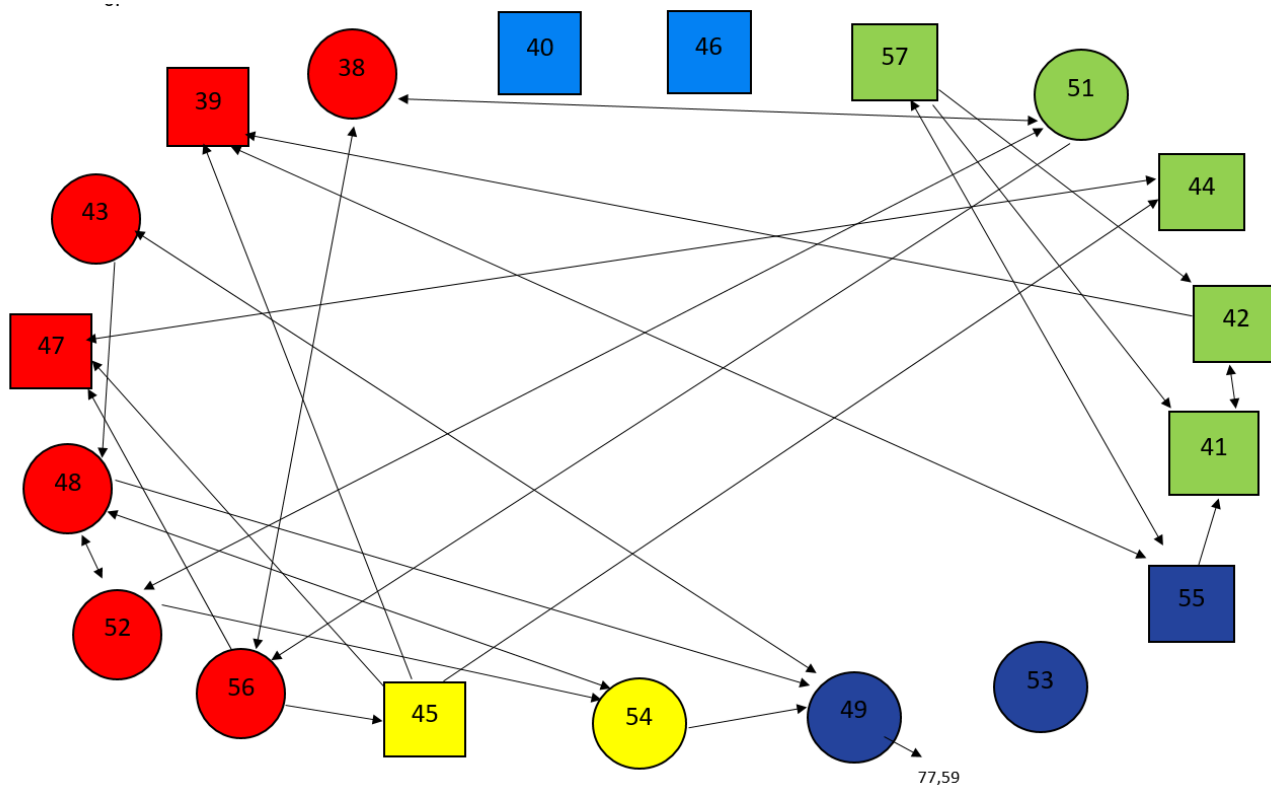
Med odmori je druženje učencev 9. a ločeno na dekleta in fante. V razredu prevladujejo komunikacijski krogi, na primer med učenci 38, 51, 56 in 48, 52, 54 in dvosmerne ali enosmerne komunikacijske povezave (na primer 65, 42, 39). Če pogledamo povezave med tipi osebnosti, opazimo, da so skupine zelo raznolike. Med seboj se družita dva kolerika in flegmatik, kolerika in sangvinik.

Med fanti so najbolj »zaželeni« flegmatiki, ki pa se med seboj skoraj ne družijo. Flegmatik/sangvinika sta v razredu izolirana in se družita le drug z drugim, čeprav bi se številka 46 želela družiti tudi z melanholikom in flegmatikom, ki pa mu pozornosti ne vračata.

Učenka sangvinik s številko 54 na prvi pogled izgleda priljubljena izbira v času druženja, vendar sama ni izbrala nobenega učenca v razredu, s katerim bi se v času odmora želela družiti. Odgovori med posameznimi tipi temperamenta so pokazali, da se koleriki med seboj ne družijo pogosto, ampak si za družbo najraje izberejo flegmatike, ki jim to pozornost tudi vračajo.

Na splošno je v razredu največ pozornosti namenjeno enemu flegmatiku (41), koleriku (52) in melanholiku (55).

2. S katerim od sošolcev se družiš tudi izven šole (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

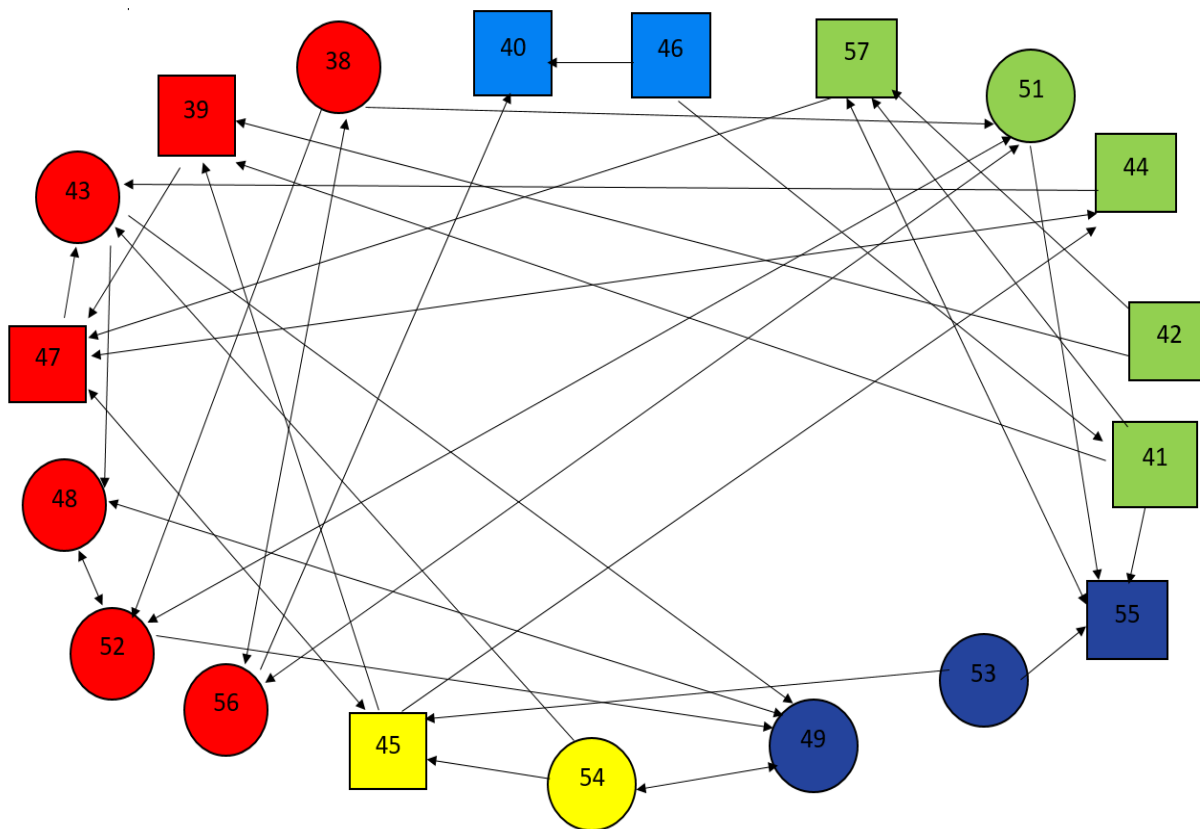
Slika 14: Druženje izven časa pouka v 9.a razredu.

Učenci se v šoli med seboj največ družijo tudi glede na kraj, od koder prihajajo oziroma na podružnično ali centralno šolo, ki so jo obiskovali do 5. razreda.

Večinoma se družijo v parih, izstopa pa skupina treh učenk (38, 51 in 56), ki ne prihajajo iz istega kraja.

Opazimo, da se učenka melanholik izven pouka ne družijo z nikomer, prav tako nobenega sošolca ali sošolke nista navedla oba mešana tipa sangvinik/flegmatik. Učenka melanholik je za osebi, s katerima se največ družijo izven časa pouka, navedla osebi (učenki) iz paralelke.

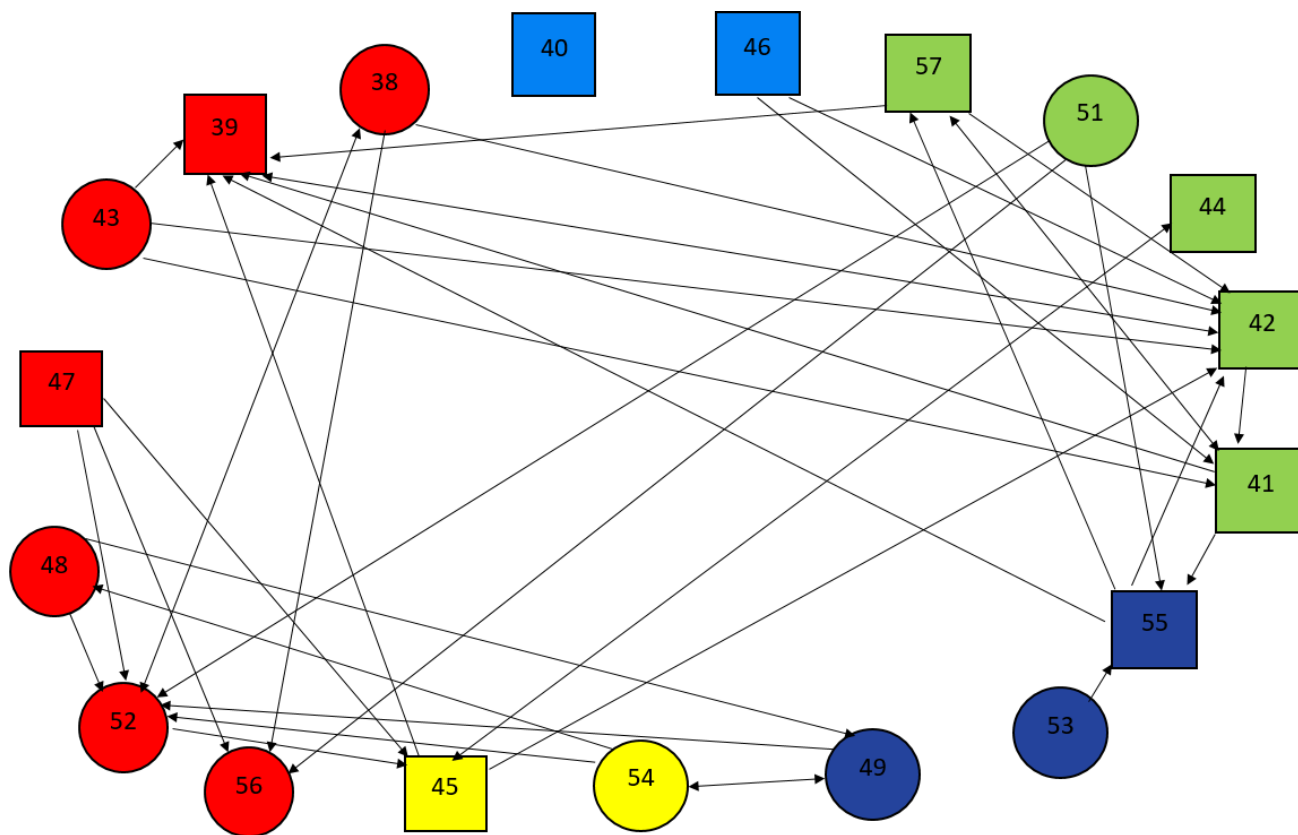
3. Komu bi z veseljem nudil/-a pomoč, če bi imel težave v šoli (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 15: Nudenje pomoči v 9.a razredu.

Največ učenk in učencev bi z veseljem nudilo pomoč v šoli glede na tip temperamenta kolerikom (največ učencu 47), kjer do sedaj opazimo tudi največ pomoči med koleriki, če primerjamo njihove odgovore pri drugih vprašanjih. Med melanholiki sta po štiri glasove dobila fant (55) in dekle (49). Pomoči bi bila deležna tudi učenec flegmatik (57) in učenka (51). Nobene pomoči v razredu ne bi bil deležen učenec sangvinik/flegmatik in učenka (53) tipa melanholik.

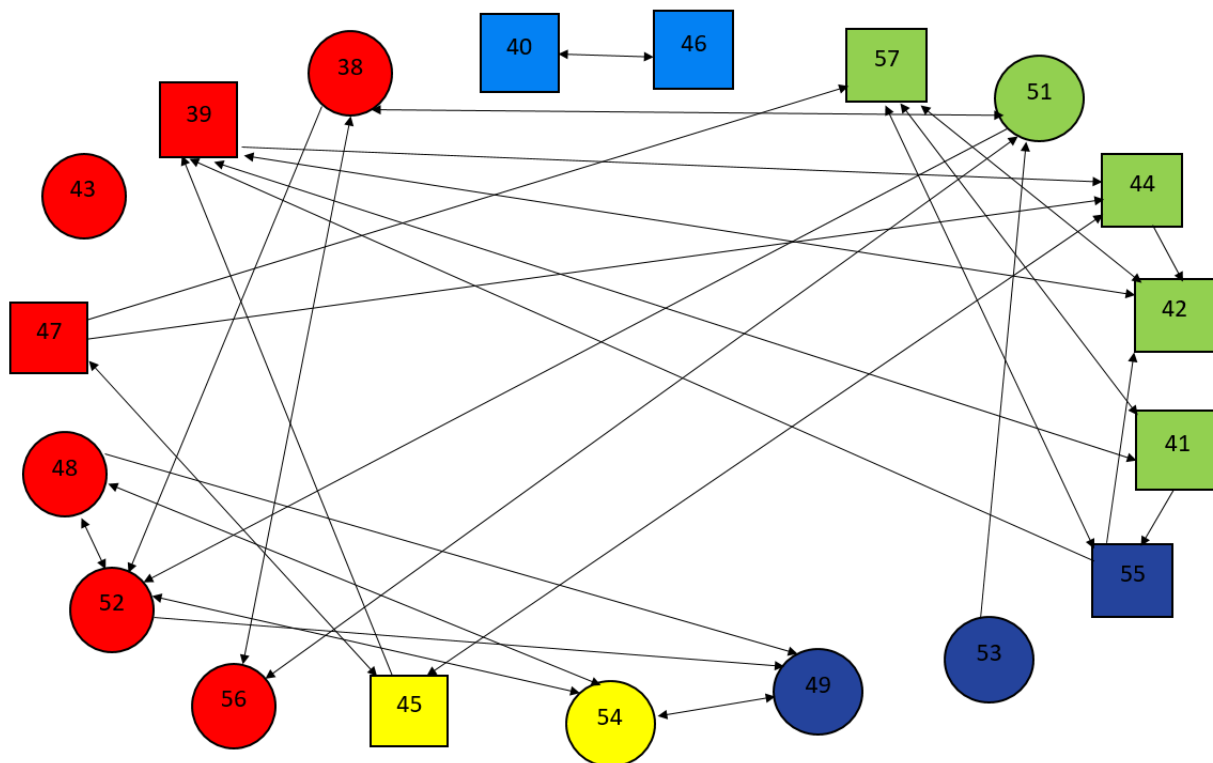
4. Koga od sošolcev prosiš za pomoč, če imaš ti težave v šoli (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 16: Prošnja za pomoč sošolca v 9.a razredu.

Največkrat se učenci obrnejo po pomoč k dvema kolerikom (52 in 39) ter flegmatikom (42 in 41). Pomoč je najpogosteje obojestranska. Ponovno lahko opazimo, da učenca tipa sangvinik/flegmatik in učenke melanholik ne bi nihče prosil za pomoč.

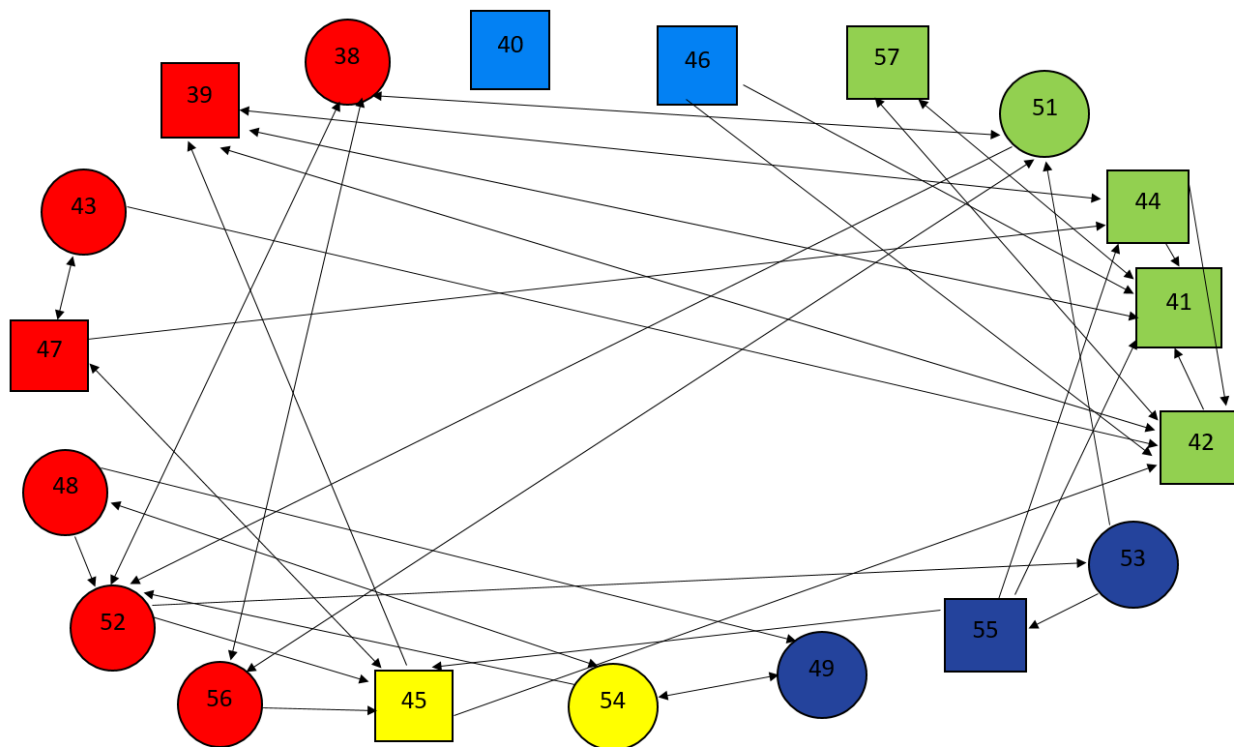
5. S kom bi rad/-a sedela pri pouku (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 17: Sedenje pri pouku v 9.a razredu.

Največ učencev bi želelo sedeti s kolerikoma 39 (moški) in 52 (ženska). Prav tako so kot sosedi v klopi zaželeni flegmatiki (42, 44, 51 in 57). Prav tako bi trije učenci želeli sedeti z učenko temperamenta melanholik (49). Največ obojestranskih povezav je med koleriki in sangviniki ter med koleriki in flegmatiki.

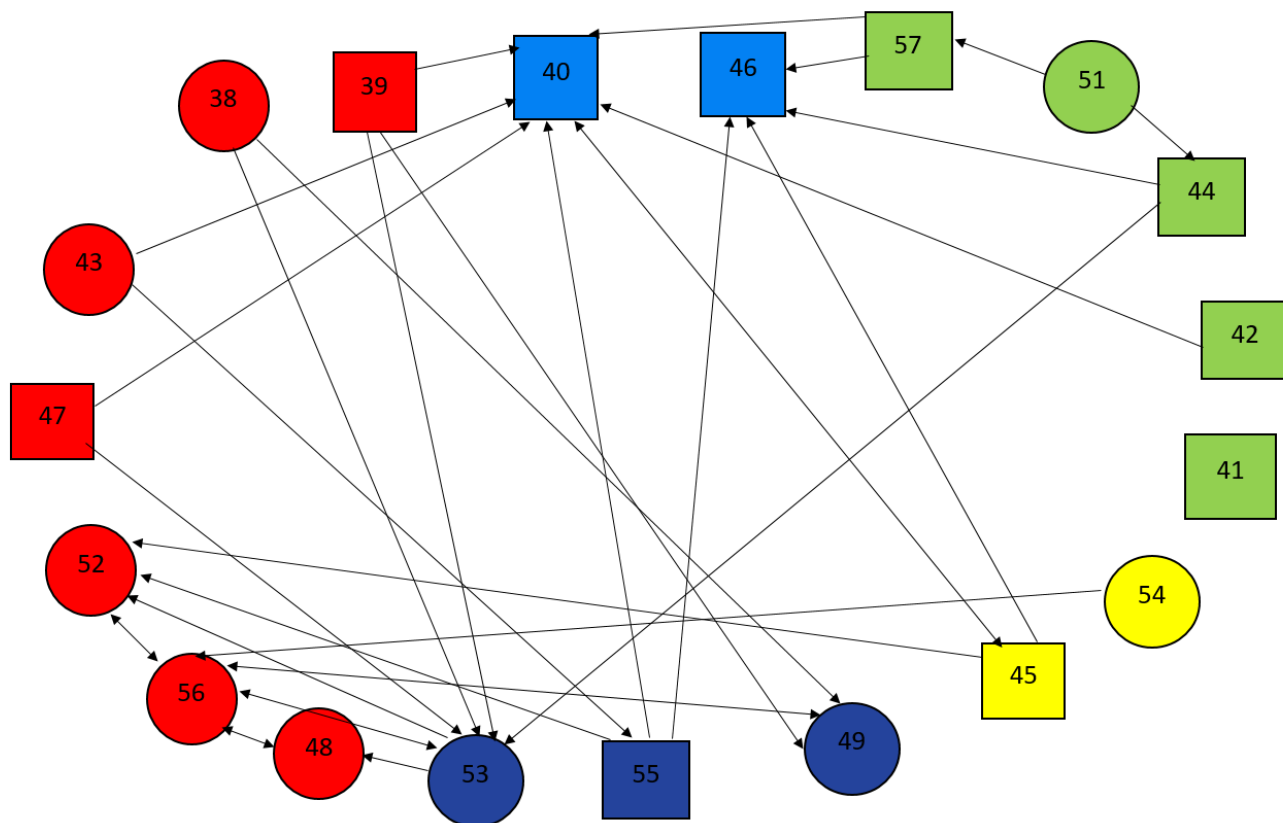
6. S kom najraje sodeluješ pri skupinskem delu (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 18: Delo v skupinah v 9.a razredu.

Pri tem vprašanju je sociogram pokazal, da bi največ oseb želelo sodelovati z dvema flegmatikoma (41, 42) in kolerikoma (39 in 52), med sangvinikoma pa je priljubljen učenec s številko 45. Oba sangvinik/melanholika nista tu prejela niti enega glasu, melanholiki pa le po enega oziroma dva. Pri večini vprašanj sva opazili navezo med številkami 38, 51 in 56. Zopet je prisotnih največ obojestranskih povezav med koleriki in flegmatiki.

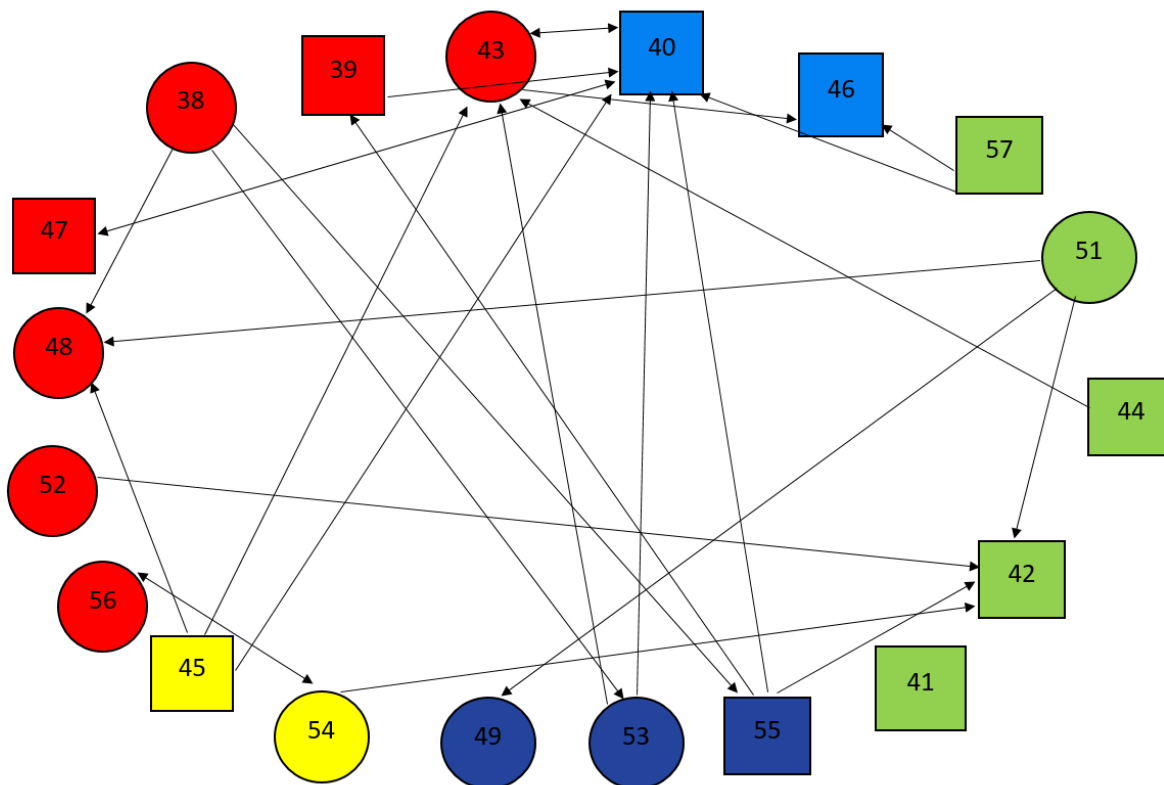
7. S katerimi sošolci se ne razumeš (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 19: Razumevanje med učenci 9.a razreda.

Največ učencev se ne razume s sangvinik/flegmatikom (največ od vseh s številko 40), za katere je razvidno že iz prejšnjih sociogramov, da sta v veliki meri izključena iz razreda in učenka tipa melanholik (53). Kot osebe, s katerimi se posamezniki ne razumejo, sta bili izpostavljeni tudi učenki tipa kolerik (52 in 56), ki se tudi medsebojno ne razumeta, čeprav je bila učenka številka 56 med bolj priljubljenimi za delo v skupini in sedenju v klopi. Prav tako jo je veliko sošolk in sošolcev zapisalo kot osebo, h kateri bi se obrnili po pomoč. Flegmatik s številko 41 se je popolnoma izoliral od razreda, saj ga nihče ni izbral in tudi sam ni izbral nikogar. Iz tega lahko sklepamo, da se razume z vsemi oz. ne želi nikogar posebej izpostavljati. Učenci se najbolj razumejo s koleriki, saj nihče ni označil številka 38, 39, 43 in 47. Po drugi strani pa je kar nekaj učencev kot nepriljubljeno označilo učenki s temperamentom kolerika s številka 52 in 56.

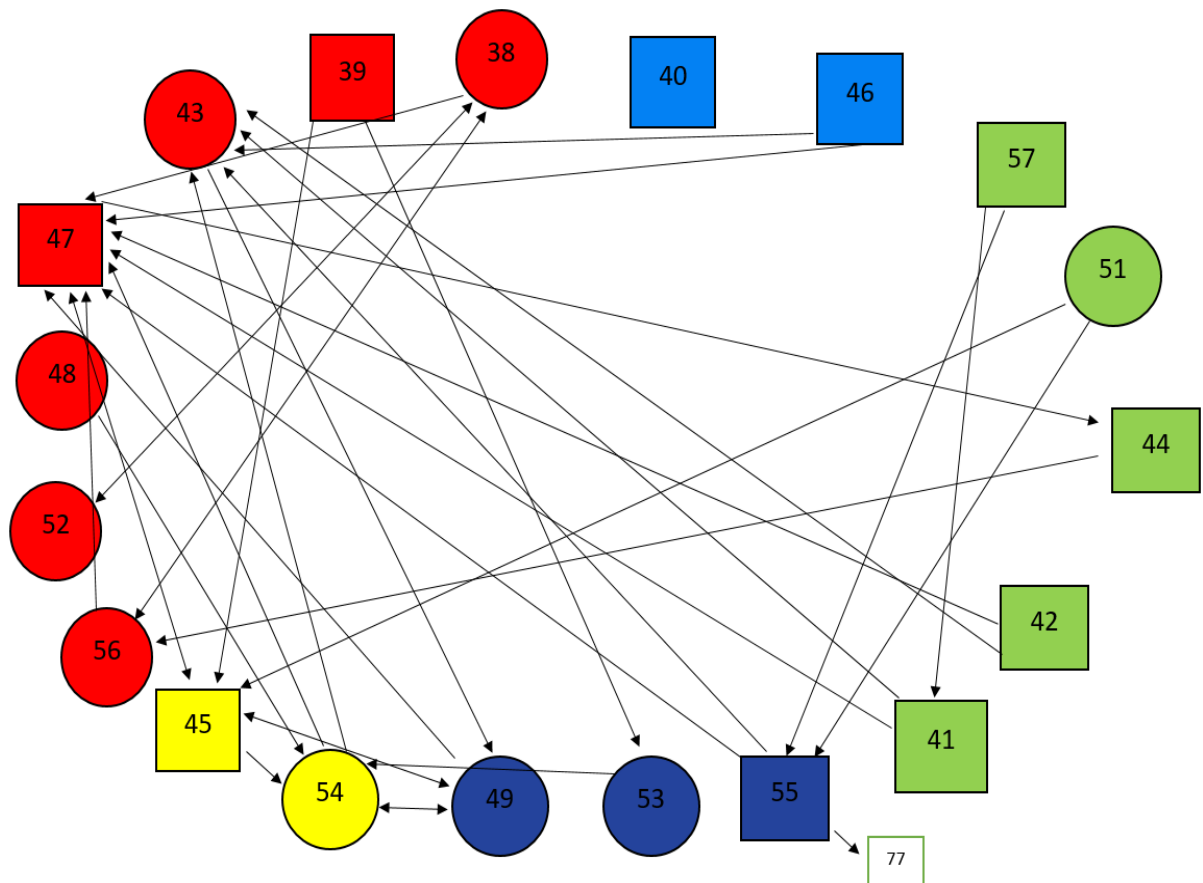
8. Napiši 3 učence, za katere meniš, da kvarijo vzdušje v razredu. Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 20: Učenci, ki kvarijo vzdušje v 9.a razredu.

Učenci so kot najbolj konfliktni osebe, ki kvarijo vzdušje v razredu, označili sangvinik/flegmatika (40), učenka tipa kolerik (43) in flegmatika (42).

9. Napiši 3 učence, za katere meniš, da prispevajo k pozitivnemu vzdušju v razredu. Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

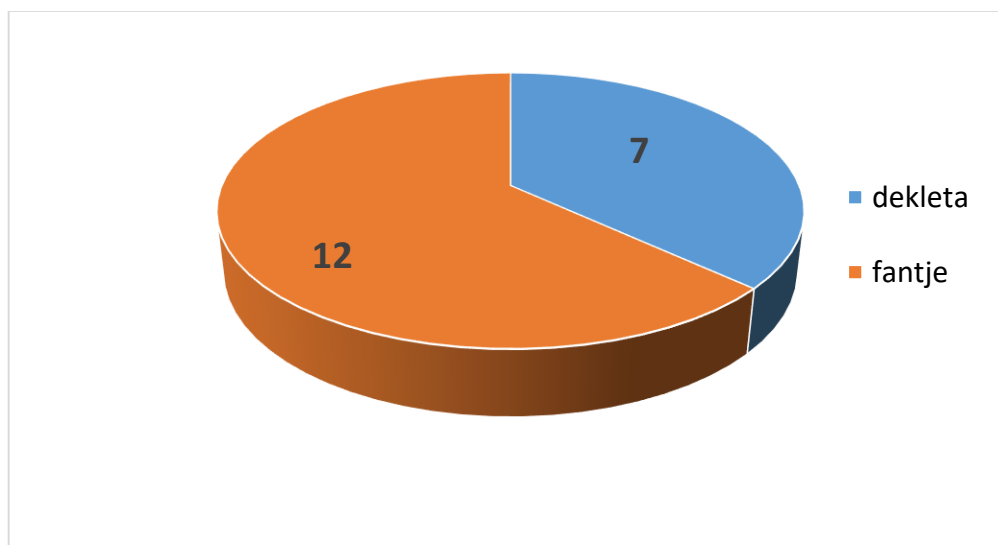

Slika 21: Učenci, ki v 9.a razredu prispevajo k pozitivnemu vzdušju.

Največ učencev misli, da k pozitivnemu vzdušju v razredu prispeva kolerik s številko 47 in učenka s temperamentom kolerika s številko 43. »Nominirani« so bili s strani melanholikov, flegmatikov in tudi obeh melanholikov. Sangvinik (45) je predlagal sošolko tudi tipa sangvinik (54). Nominacija med flegmatiki ni pogosta. Kot tretja, glede na pomemben prispevek k pozitivnemu vzdušju, sta izbrana oba sangvinika (45 in 54). Predlagali so ju koleriki in dva melanholika, ostali tipi temperamentov pa ne. Sangvinik/melanholik (40) ni izbral nikogar v razredu.

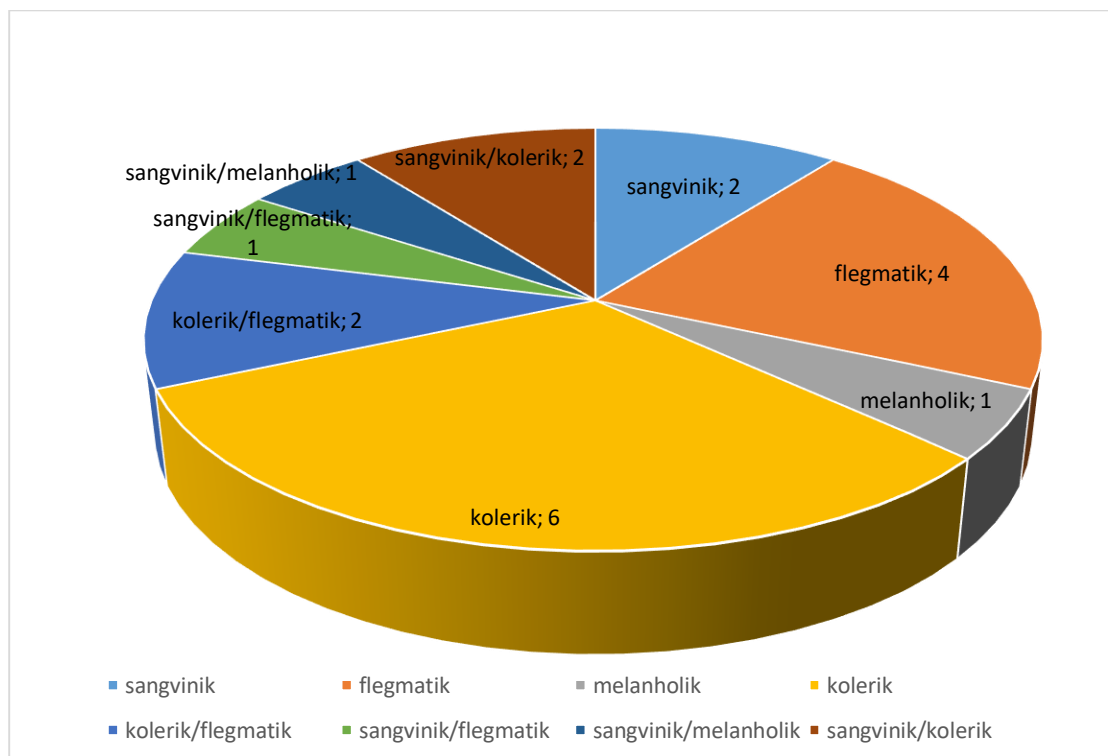
4.2 9. b razred

V razredu je skupaj 21 učencev, in sicer 8 deklet in 13 fantov. Anketni vprašalnik je rešilo 19 učencev, 7 deklet in 12 fantov.

Slika 22: Število rešenih vprašalnikov v 9. b razredu po spolu.

TIPI TEMPERAMENTA

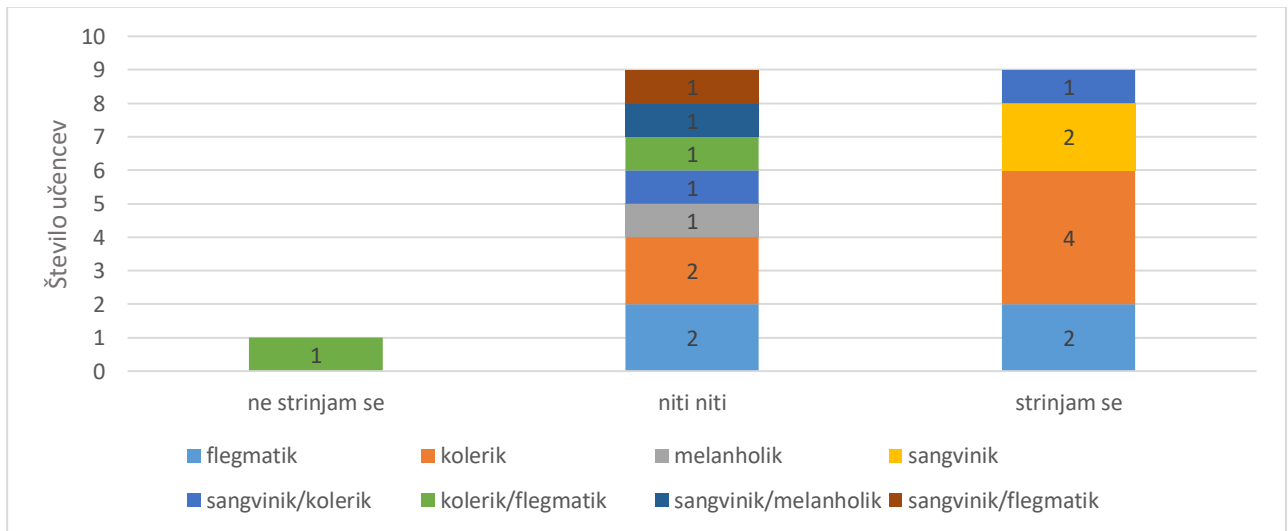

Slika 23: Tipi temperamentov v 9. b razredu.

Rezultati analize rešenih testov o temperamentu so pokazali, da je v razredu 6 kolerikov, 4 flegmatiki ter dva sangvinika in en melanholik. V razredu so pogosti mešani tipi. Največ je sangvinikov v kombinaciji s kolerikom, melanholikom in flegmatikom, dva učenca pa glede na analizo sodita k mešanemu tipu kolerik/flegmatik.

RAZREDNA KLIMA

Trditev 1: Učenci v našem razredu zelo dobro poznamo drug drugega

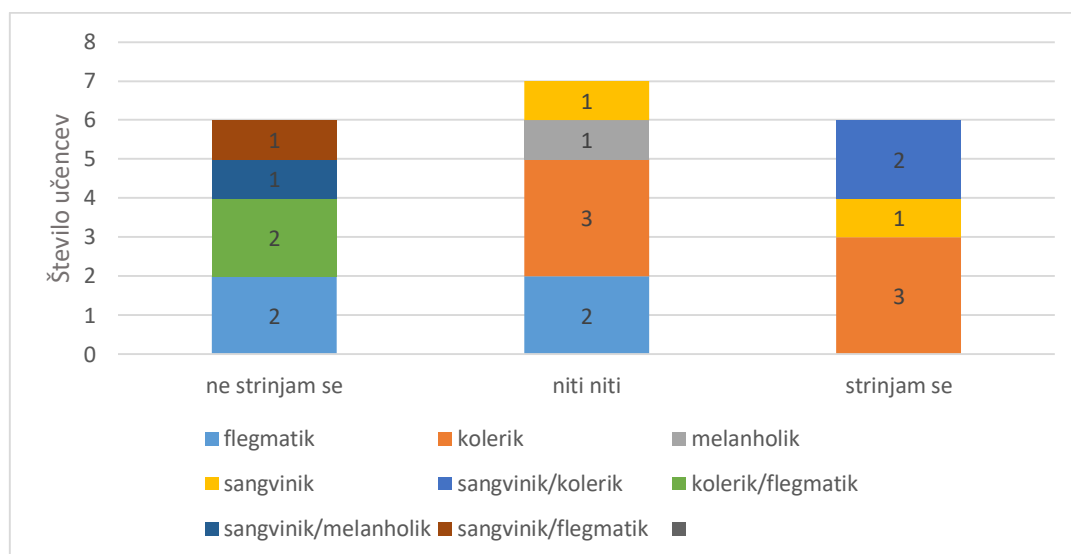

Slika 24: Medsebojno poznavanje učencev v 9. b razredu.

Na splošno so učenci v 9. b razredu mnenja, da se med seboj dobro poznajo. 9 učenk in učencev se s trditvijo strinja, 9 se jih s trditvijo niti ne strinja niti strinja, medtem ko se samo ena oseba (kolerik/flegmatik) s trditvijo ne strinja.

Z rezultati ugotovimo, da se s trditvijo najbolj strinjajo koleriki, sledita dva flegmatika in sangvinik/kolerika.

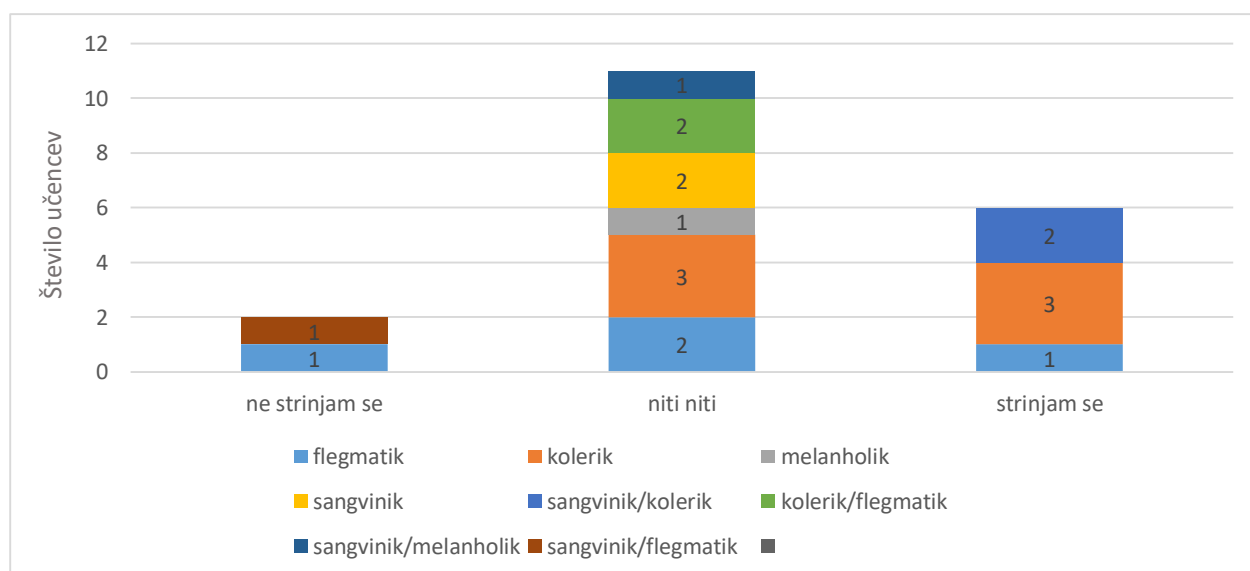
Trditev 2: Kot razred hitro sprejmemo odločitve.

Slika 25: Sposobnost hitrega sprejemanja odločitev v 9. b razredu.

Učence in učenci so mnenja, da hitro odločanje ni vrlina njihovega razreda. Skoraj tretjina vprašanih jih sicer meni, da so kot razred sposobni hitrih odločitev, vendar se tretjina z njimi ne strinja. Dobra tretjina je pri tej trditvi ostala neodločena. S trditvijo se strinjajo trije koleriki, dva sangvinik/kolerika in en sangvinik. Na nasprotni strani lestvice svoje mnenje zagovarjajo po en sangvinik/melanholik, sangvinik/flegmatik, oba kolerik/flegmatika in dva flegmatika.

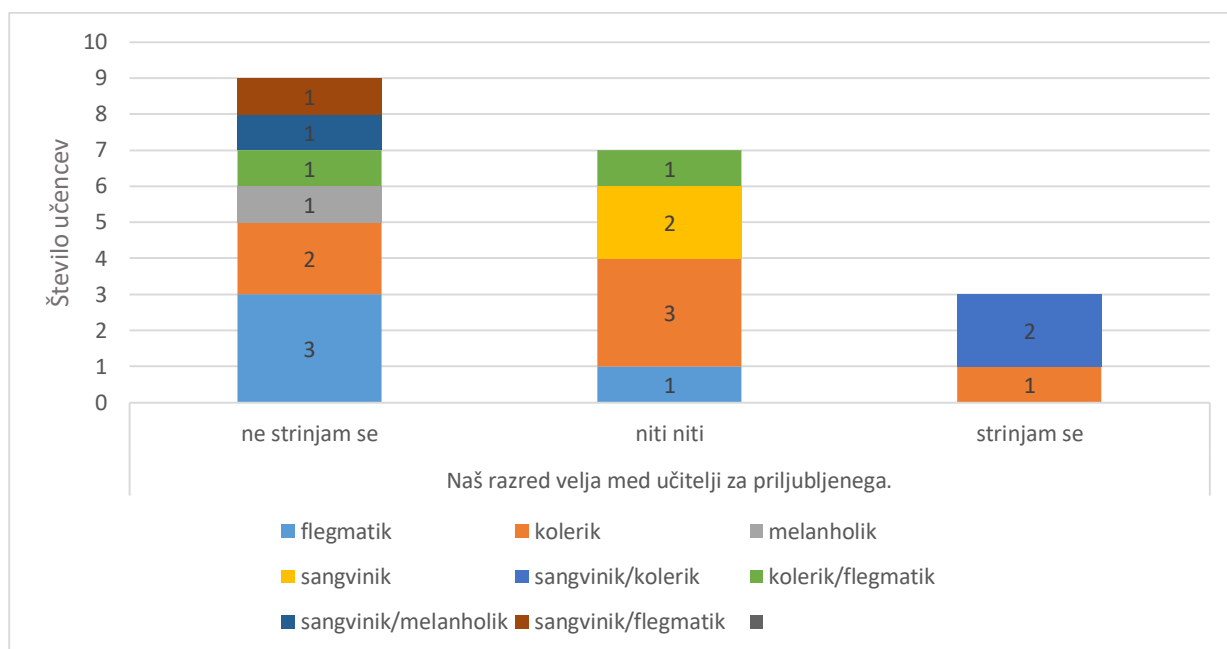
Trditev 3: V razredu znamo prisluhniti drug drugemu in si pomagati.

Slika 26: Sposobnost prisluhniti drug drugemu in si pomagati v 9. b razredu.

Pri analizi tipov temperamenta ugotavljamo, da se s trditvijo strinjajo trije koleriki ter dva sangvinik/kolerika in en flegmatik. Na drugi strani pa se s to trditvijo ne strinjata en flegmatik in edini sangvinik/flegmatik. Šest učenk in učencev je pri tej trditvi neopredeljenih.

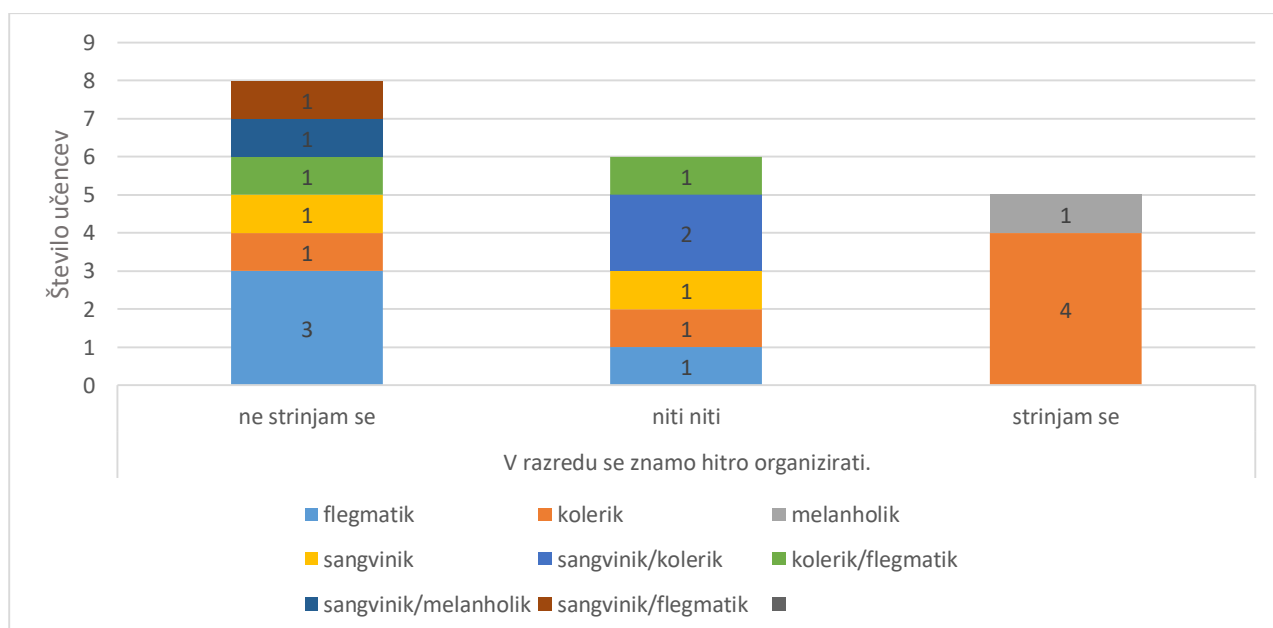
Trditev 4: Naš razred velja med učitelji za priljubljenega.

Slika 27: Mnenje učencev o priljubljenosti 9. a razreda med učitelji.

Večina vprašanih se zaveda, da pri učiteljih niso med najbolj priljubljenimi. Tako meni kar polovica vprašanih. Sedem vprašanih je ostalo neopredeljenih. S trditvijo se strinjajo le trije vprašani (dva sangvinik/kolerika in kolerik).

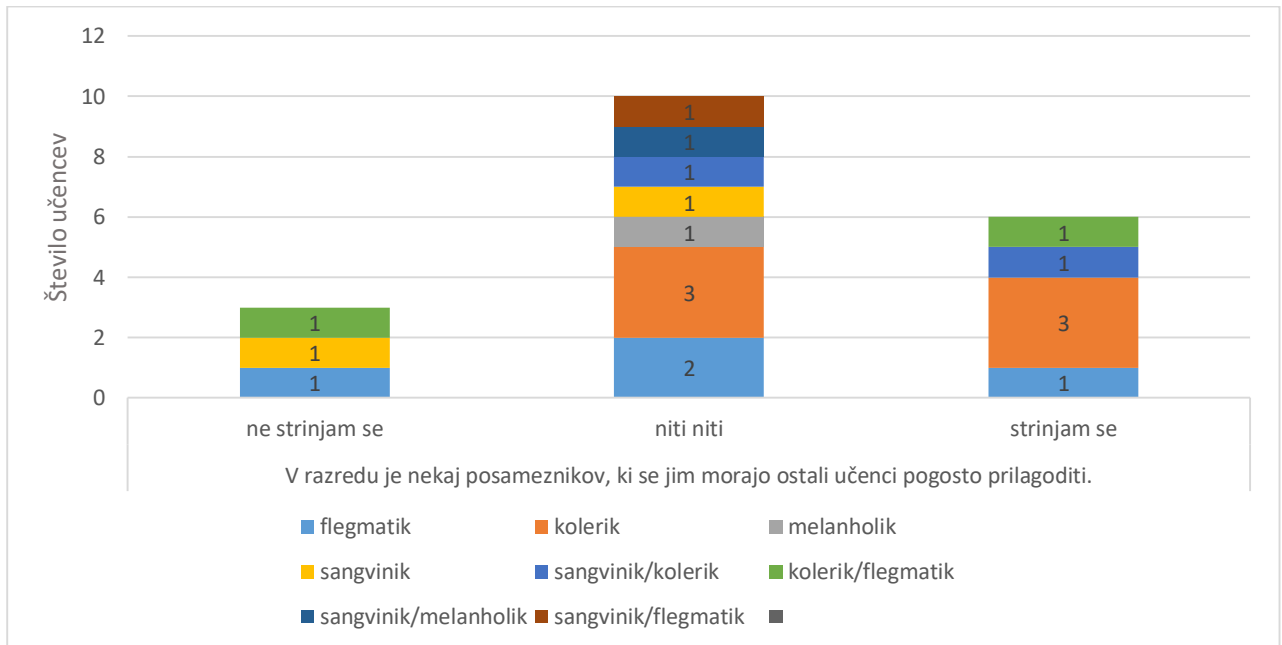
Trditev 5: V razredu se znamo hitro organizirati.

Slika 28: Sposobnost organizacije v 9. b razredu.

Tudi s to trditvijo se dobra tretjina večina učencev in učenk 9. b razreda ni strinjala. Slaba tretjina je neodločenih. 5 učenk in učencev se s trditvijo strinja, to so 4 koleriki in edini melanholik, drugačnega mnenja pa so trije flegmatiki, kolerik in sangvinik.

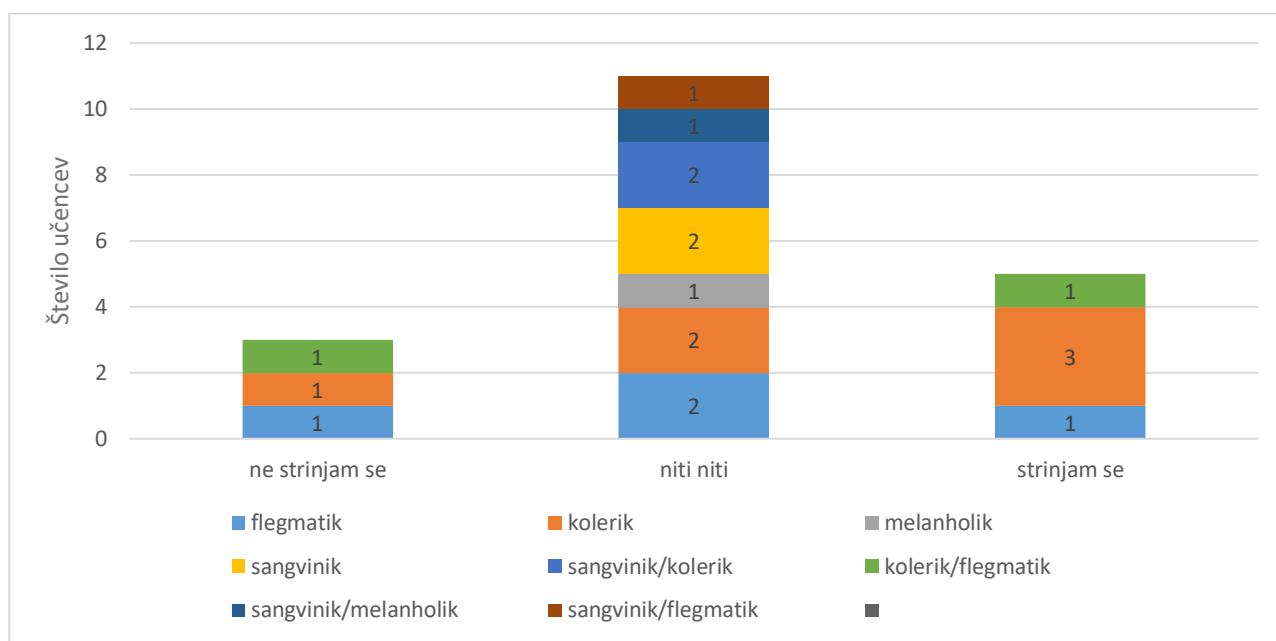
Trditev 6: V razredu je nekaj posameznikov, ki se jim morajo ostali prilagoditi.

Slika 29: Prilaganje razreda posameznikom v 9.b razredu.

Pri tej trditvi je kar 10 anketirancev izbralo srednjo pot, vendar se s trditvijo strinja tudi 6 učenk in učencev. 3 anketiranci se s trditvijo ne strinjajo. Med tistimi, ki se s trditvijo strinjajo, jih polovico predstavljajo koleriki ter flegmatik in kolerik/flegmatik. Oba tipa temperamenta najdemo tudi na nasprotni strani lestvice, kjer se jim pridruži še sangvinik.

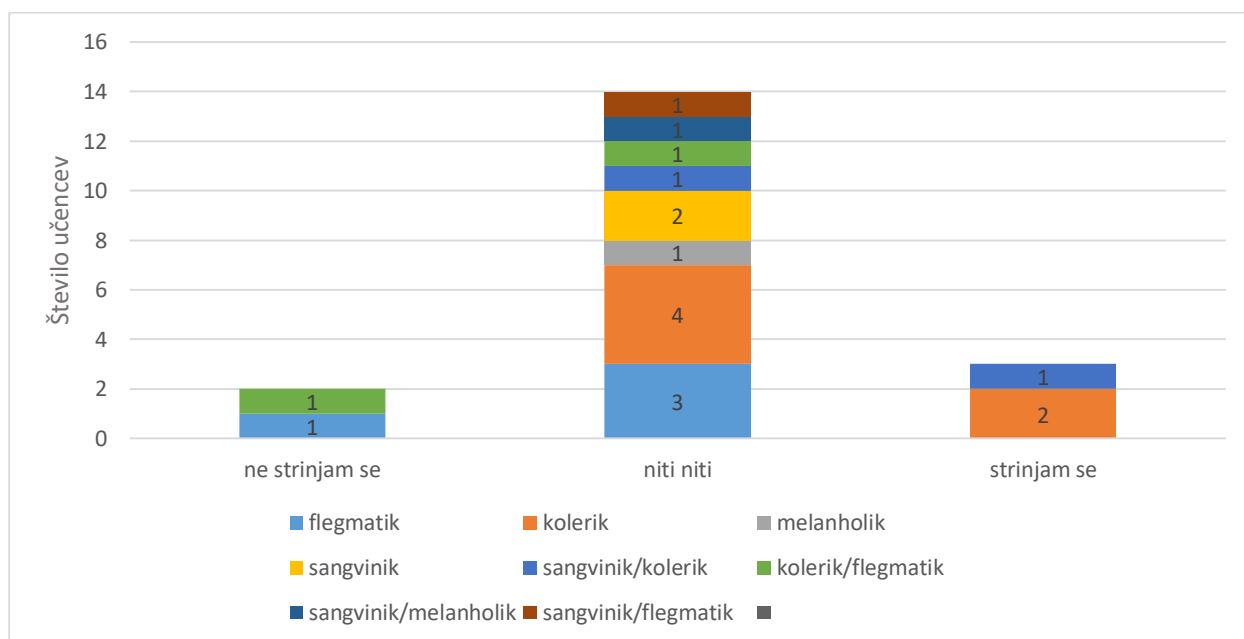
Trditev 7: V razredu smo med seboj enakopravni.

Slika 30: Enakopravnost učencev v 9. b razredu.

Izmed 19 anketirancev se jih 5 s trditvijo strinja, trije se s trditvijo ne strinjajo, kar 11 učenk in učencev se je odločilo za odgovor *niti niti*. S trditvijo, da so učenci in učenke v razredu med seboj enakopravni, se strinjajo 3 koleriki, flegmatik in kolerik/flegmatik. Tipi temperamenta, ki se s trditvijo ne strinjajo, so po en predstavnik izmed vseh 3 prej naštetih tipov temperamenta.

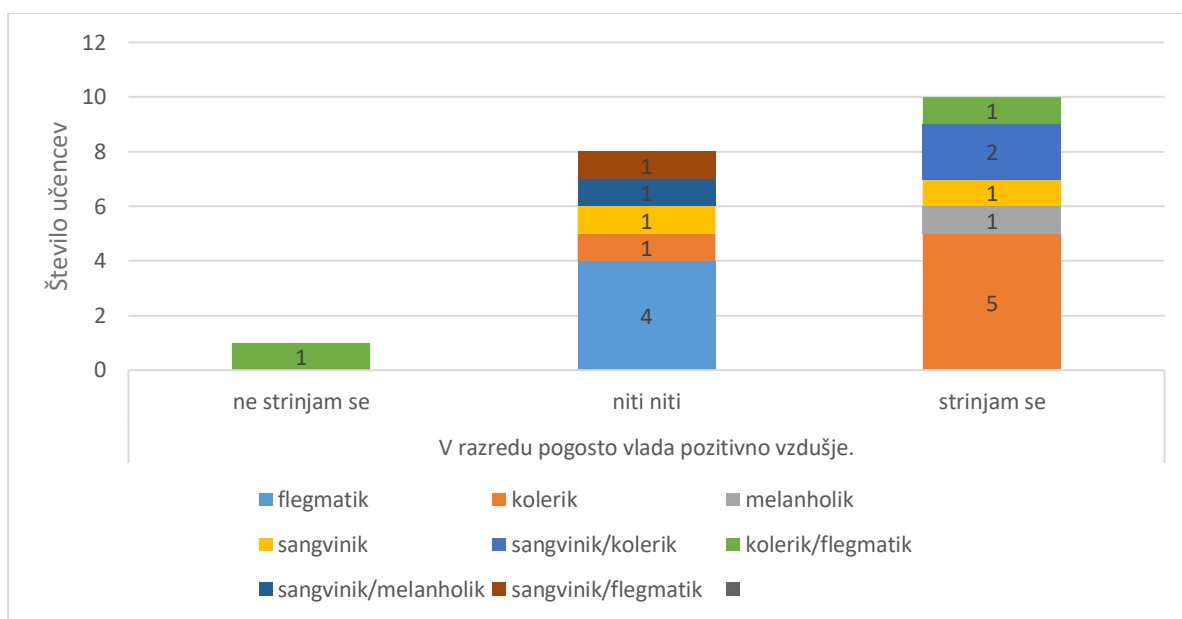
Trditev 8: V razredu smo med seboj zelo povezani.

Slika 31: Medsebojna povezanost učencev v 9. b razredu.

Število učenk in učencev, ki so izbrali srednji odgovor, je z vsako trditvijo naraslo. Pri tej trditvi se jih je kar 14, več kot polovica, odločilo za srednjo pot. S trditvijo so se strinjali le trije, dva kolerika in en sangvinik/kolerik. S trditvijo se nista strinjala 2 anketiranca, in sicer flegmatik in kolerik/flegmatik.

Trditev 9: V razredu pogosto vlada pozitivno vzdušje.

Slika 32: Pozitivno vzdušje v 9. b razredu.

Dobra polovica učencev se s to trditvijo strinja, ostali so neodločeni, le en anketiranec je mnenja, da v razredu pogosto ne vlada pozitivno vzdušje. Med tistimi, ki se s trditvijo strinjajo, prevladujejo koleriki s petimi odgovori, sledita dva sangvinik/melanholika, edini melanholik in en sangvinik. Kolerik/flegmatika sta ponovno drugačnega mnenja. Edini, ki se s trditvijo namreč ne strinja, je predstavnik tega temperamenta, medtem ko se drugi s trditvijo strinja.

SOCIOGRAMI

LEGENDA:

KOLERIK

FLEGMATIK

MELANHOLIK

SANGVINIK

KOLERIK-FLEGMATIK

SANGVINIK/KOLERIK

SANGVINIK/MELANHOLIK

SANGVINIK/FLEGMATIK

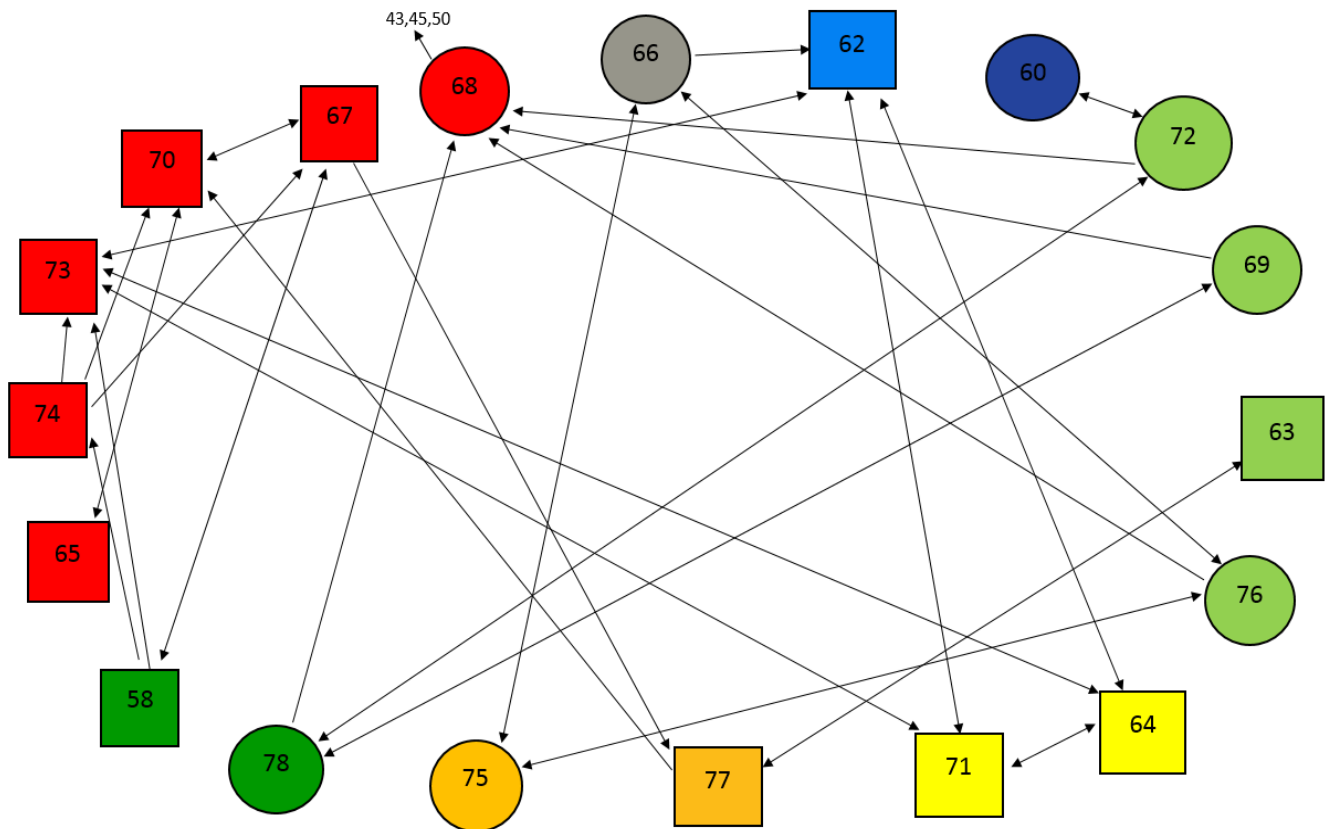

MOŠKI SPOL

ŽENSKI SPOL

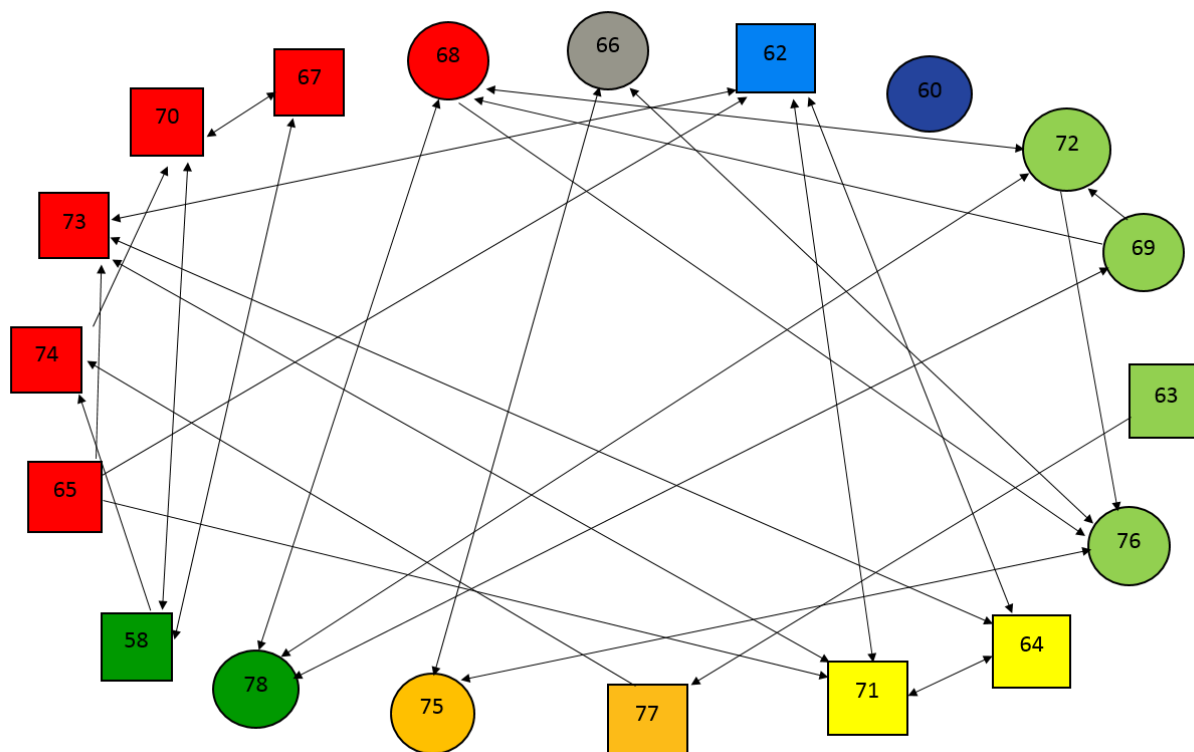
1. Napiši (največ 3) sošolce, s katerimi bi se najraje družil v času odmora. Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 33: Druženje v času odmora v 9.b razredu.

Med odmori se v 9. b dekleta raje družijo zase in fantje zase. V razredu sta se izoblikovali dve skupini učencev. To so učenci s številkami 66, 75 in 76. Gre za neformalno komunikacijsko mrežo v obliki mreže. V skupini najdemo flegmatika, sangvinik/kolerika in sangvinik/melanholika. V drugi skupini (številke 62, 64, 71 in 73) prijateljujejo dva flegmatika, kolerik in sangvinik/kolerik, ki v medsebojni komunikaciji prav tako tvorijo mrežo. Poleg dveh mrežastih skupin najdemo tudi dve v obliki verige. Učenke temperameta melanholik (60), flegmatik (72), kolerik flegmatik (78) in flegmatik (69) tvorijo komunikacijsko mrežo, za katero je značilno, da komunicirata le dve osebi, najdemo pa jo v hierarhično delujočih skupinah. Drugo verigo sestavljajo koleriki (67, 70 in 65) ter kolerik flegmatik s številko 58. V razredu izstopa učenka s številko 68, ki je po temperamentu kolerik. Z njo bi se želele družiti vse tri učenke, ki so po temperamentu flegmatik in ena učenka s temperamentom kolerik/flegmatik, a ona družbo raje išče pri učencih sosednjega oddelka. Kot najbolj zaželene osebe v razredu izstopajo koleriki (73, 70 in 68), oba sangvinika in učenec sangvinik/flegmatik.

2. S katerim od sošolcev se družiš tudi izven šole (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

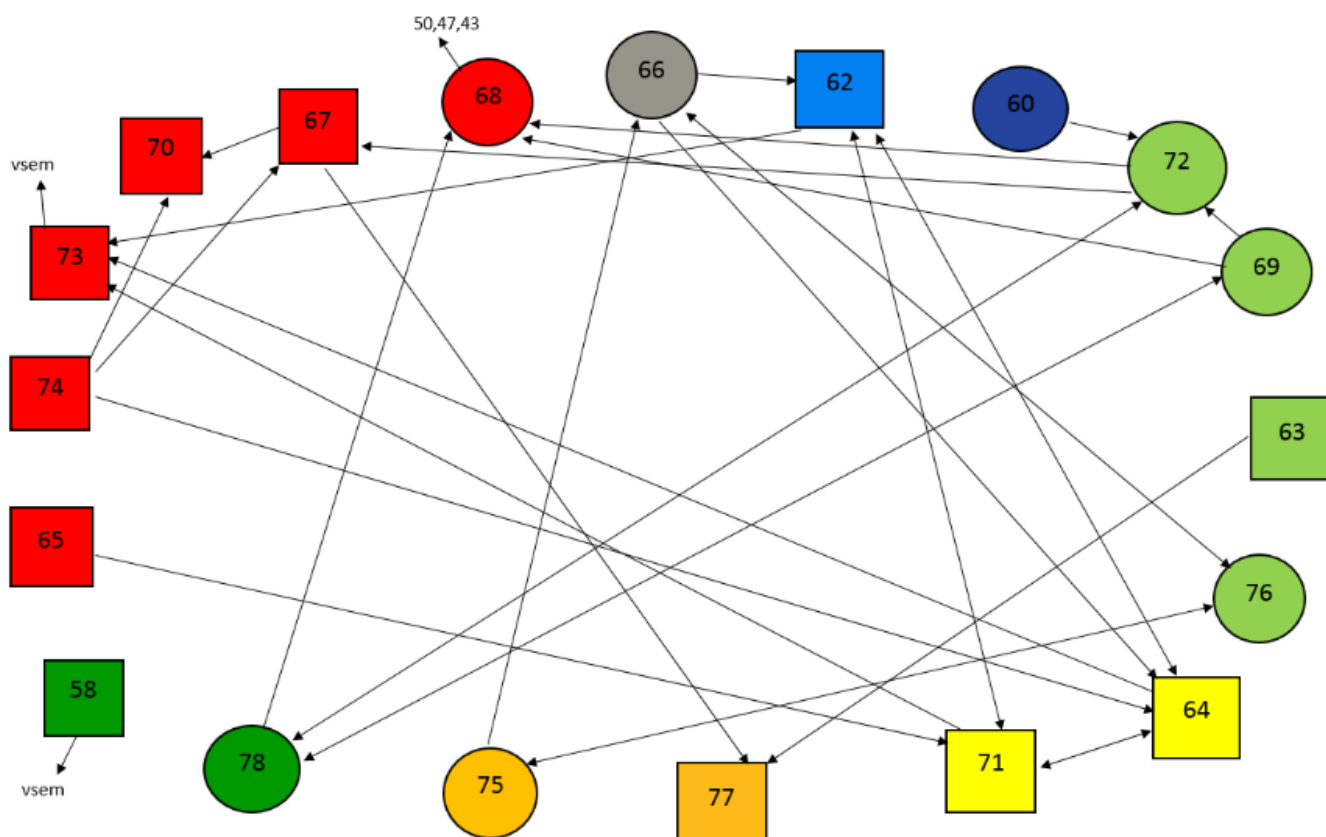

Slika 34: Druženje izven časa pouka v 9.b razredu.

V prostem času se učenci družijo podobno kot med odmori. Fantje se večinoma družijo s fanti, dekleta z dekleti. Opazimo dve skupini, ki jih tvorijo učenke 68, 72, 78 ter 66, 75, 76 in dve skupini učencev 58, 67, 70 in 62, 64, 71, 73.

Prvo skupino sestavljajo kolerik, flegmatik in kolerik/flegmatik; drugo pa flegmatik, sangvinik/kolerik in sangvinik/melanholik. V tretji skupini najdemo dva kolerika in enega kolerik/flegmatika. Prav tako najdemo kolerika v četrti skupini. Prijateljuje z dvema sangvinikoma in sangvinik/flegmatikom. Vse skupine predstavljajo enakopravno komunikacijsko strukturo v obliki mreže. Edina, ki se v prostem času ne družijo z nikomer v razredu, je učenka temperamenta melanholik (60).

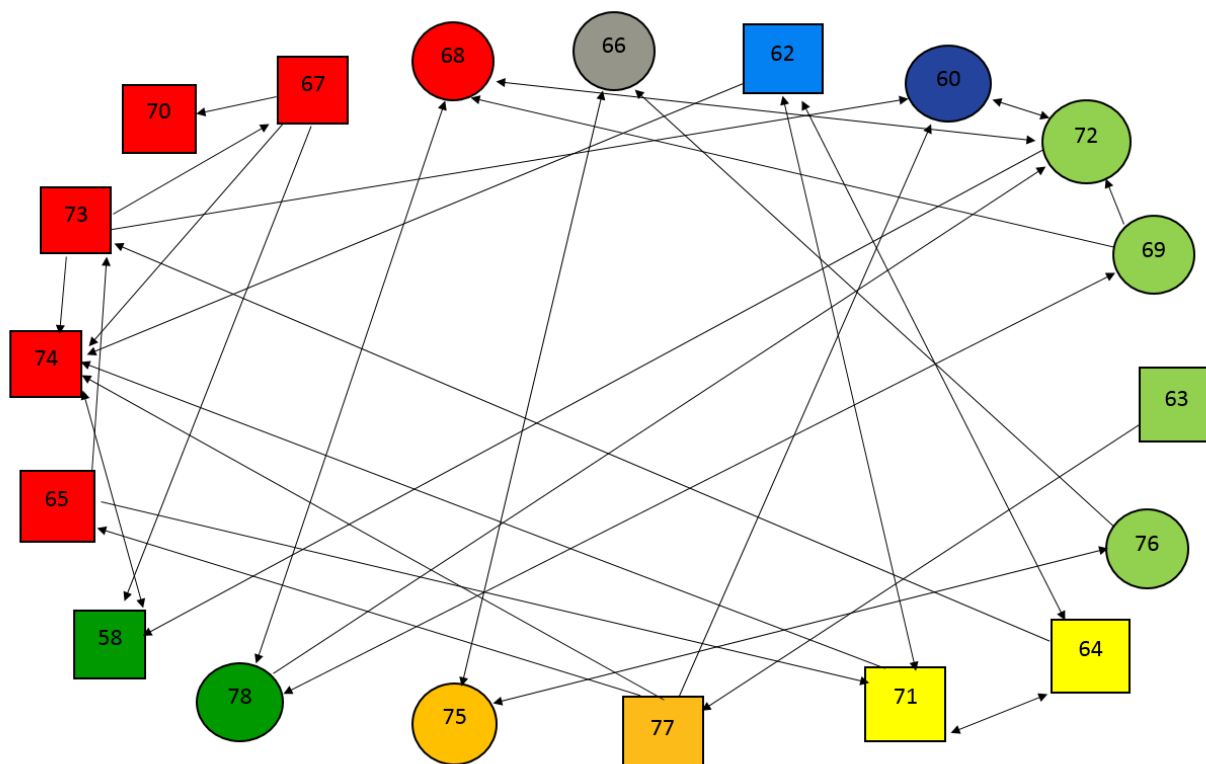
3. Komu bi z veseljem nudil/-a pomoč, če bi imel težave v šoli (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 35: Nudenje pomoči v 9.b razredu.

Vprašani so ponovno navedli, da bi večinoma raje nudili pomoč sošolcem istega spola. Dva učenca s tipom kolerik in kolerik/flegmatik sta kljub opozorilu, da lahko navedeta le tri sošolce ali sošolke, napisala vse v razredu. Izrazita je skupina 62, 64, 71, 73, ki je sestavljena iz dveh sangvinikov, enega kolerika in sangvinik/flegmatika. Tvorijo za skupinsko delo zelo ugoden komunikacijski sistem v obliki mreže, ki nakazuje na medsebojno sodelovanje. Pojavi se tudi veriga iz dveh flegmatikov (72 in 69) ter kolerik/flegmatika (78). Izstopa tudi učenka tipa kolerik, ki ne bi želela nobenemu sošolcu ali sošolki nuditi pomoči, bi pa jo ponudila vrstnikom iz drugega razreda. Kolerik/flegmatik pa je diplomatsko odgovoril, da bi jo nudil vsem.

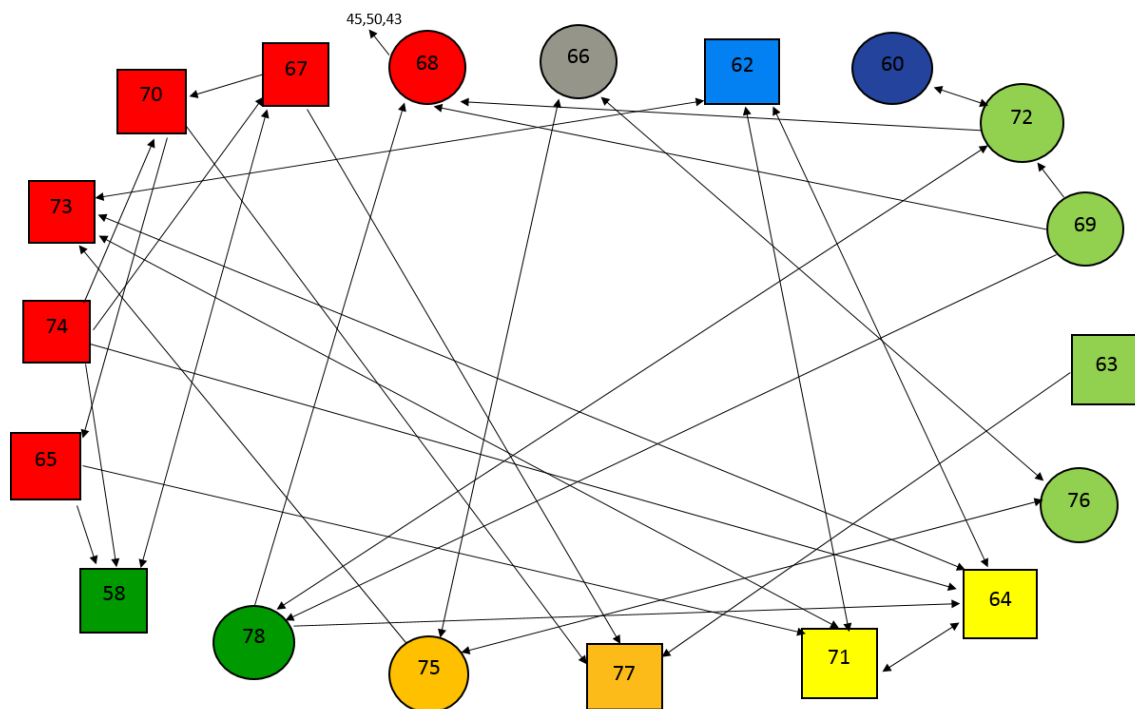
4. Koga od sošolcev prosiš za pomoč, če imaš ti težave v šoli (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko primka.

Slika 36: Prošnja za pomoč sošolca v 9.b razredu.

V 9. b bi učenci in učenke za pomoč večinoma prosili osebo istega spola. Opazimo skupino 62, 64 in 71, ki jo sestavljajo dva sangvinika in en sangvinik/flegmatik. Skupina komunicira v obliki mreže. Verigo sestavljajo učenke 68 (kolerik), 78 (kolerik flegmatik) in 69 (flegmatik). Največ učencev različnih tipov temperamenta pa bi za pomoč prosilo kolerika s številko 74.

5. S kom bi rad/-a sedela pri pouku (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

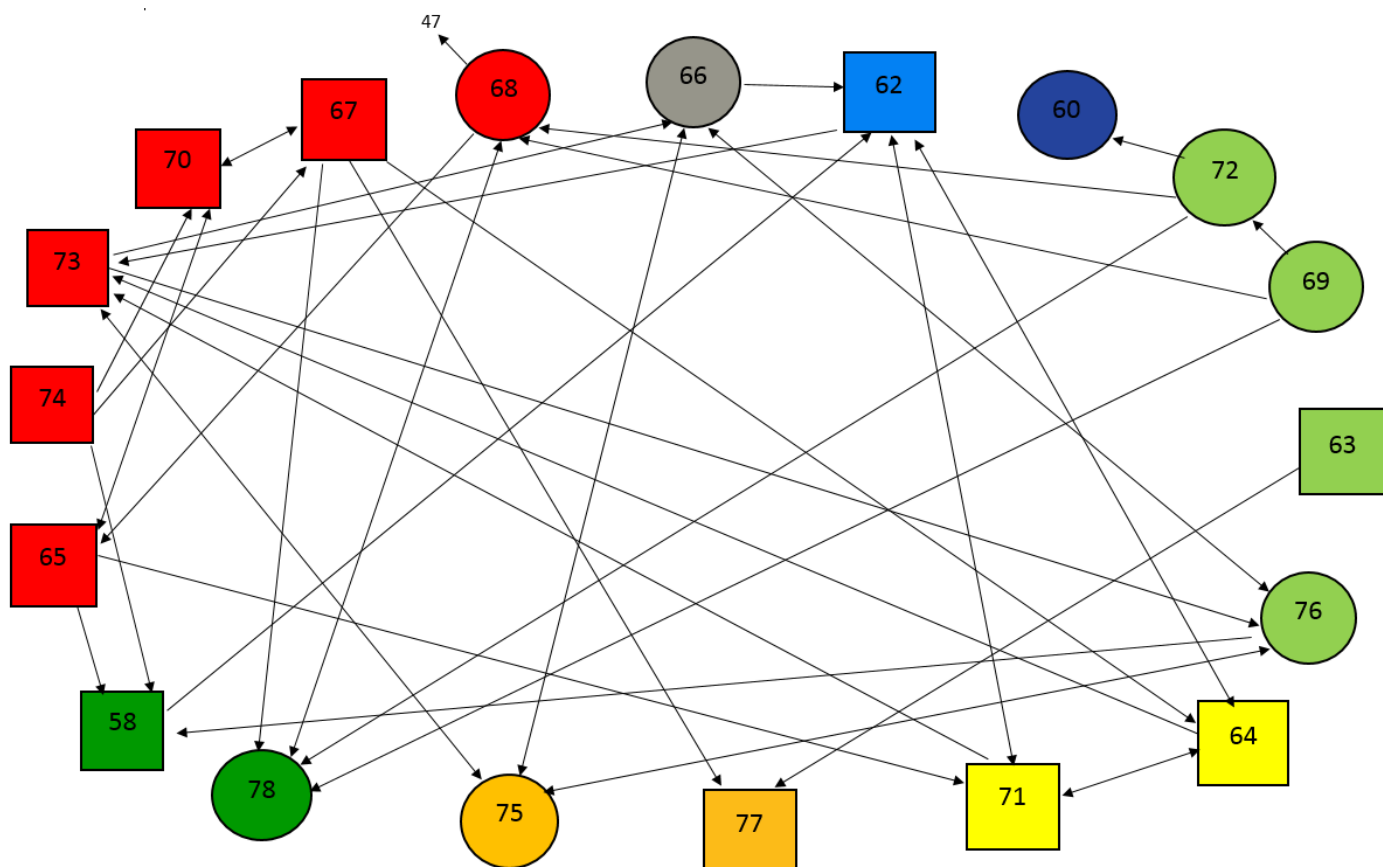

Slika 37: Sedenje pri pouku v 9.b razredu.

Večina vprašanih deklet si želi sedeti s sošolkami, fantje pa se raje držijo s sošolci. Pojavi se skupina treh s številkami 66, 75 in 76, ki ji pripadajo flegmatik, sangvinik/kolerik in sangvinik/melanholik. Tvorijo mrežo, kjer vsi člani komunicirajo med seboj. V skupini 62, 64, 71 in 73 prav tako v obliki mreže sodelujejo dva sangvinika, kolerika in sangvinik/flegmatika. V obliki verige komunicirajo učence 60 (melanholik), flegmatik (72) in kolerik flegmatik (78). Največ učencev si želi sedeti s kolerikom (73) in sangvinikom (64). Nekaj učenk si želi sedeti z učenko tipa kolerik (68), ki pa bi najraje sedela z učenci iz 9. a razreda.

Nihče izmed vprašanih ni izrazil želje, da bi sedel s kolerikom (74) in flegmatikom (63 ter 69). Koleriki moškega spola niso izrazili nobene želje, da bi sedeli s flegmatiki, melanholikom ali sangvinik/melanholikom (pri katerih dominirajo ženske).

6. S kom najraje sodeluješ pri skupinskem delu (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

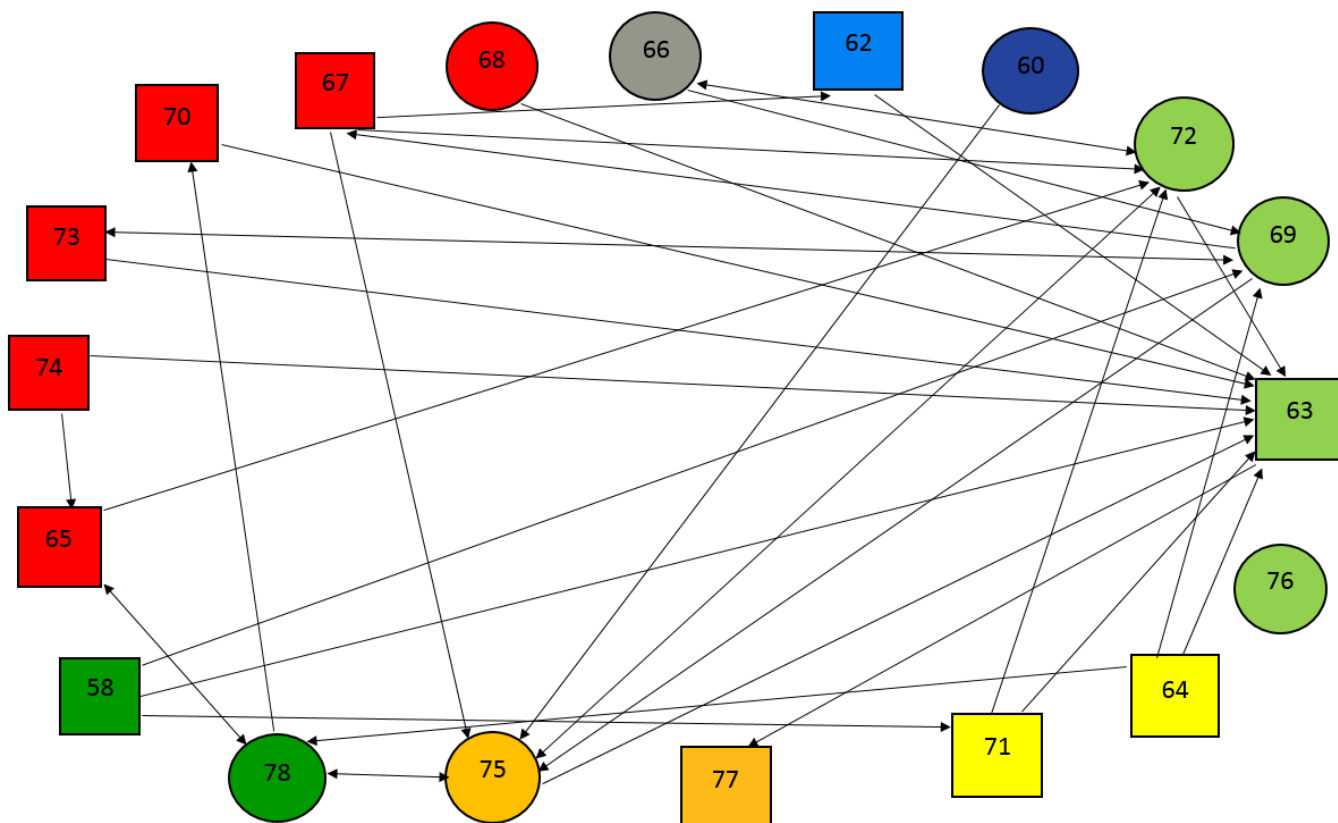
Slika 38: Delo v skupinah v 9.b razredu.

Najbolj je zaželen učenec kolerik s številko 73. Melanholik si pri skupinskem delu ne želi sodelovati z nikomer, flegmatikov (63 in 69) pa ni izbral nihče izmed sošolcev. Učenka s številko 68, ki ima temperament kolerika, si je za sodelovanje izbrala učenca oz. učenko iz sosednjega razreda, sošolca kolerika in sošolko s temperamentom kolerik/flegmatik.

Učenci si, z izjemo kolerika (73), želijo sodelovati le s sošolci. Opazimo skupino deklet s temperamentom kolerika (68), sangvinik/melanholika (66), sangvinik/kolerika (75) in flegmatika (76), ki bi si želele sodelovati s sošolcem.

V skupini si sangvinik melanholik želi sodelovati s sangvinik/flegmatikom (62), ki pa je del druge mreže s sangvinikom (71 in 64) ter kolerikom (73). Verigo, ki je sicer manj primerna za skupinsko delo, ker se informacije med prenosom popačijo, sestavljajo koleriki (67, 70 in 65).

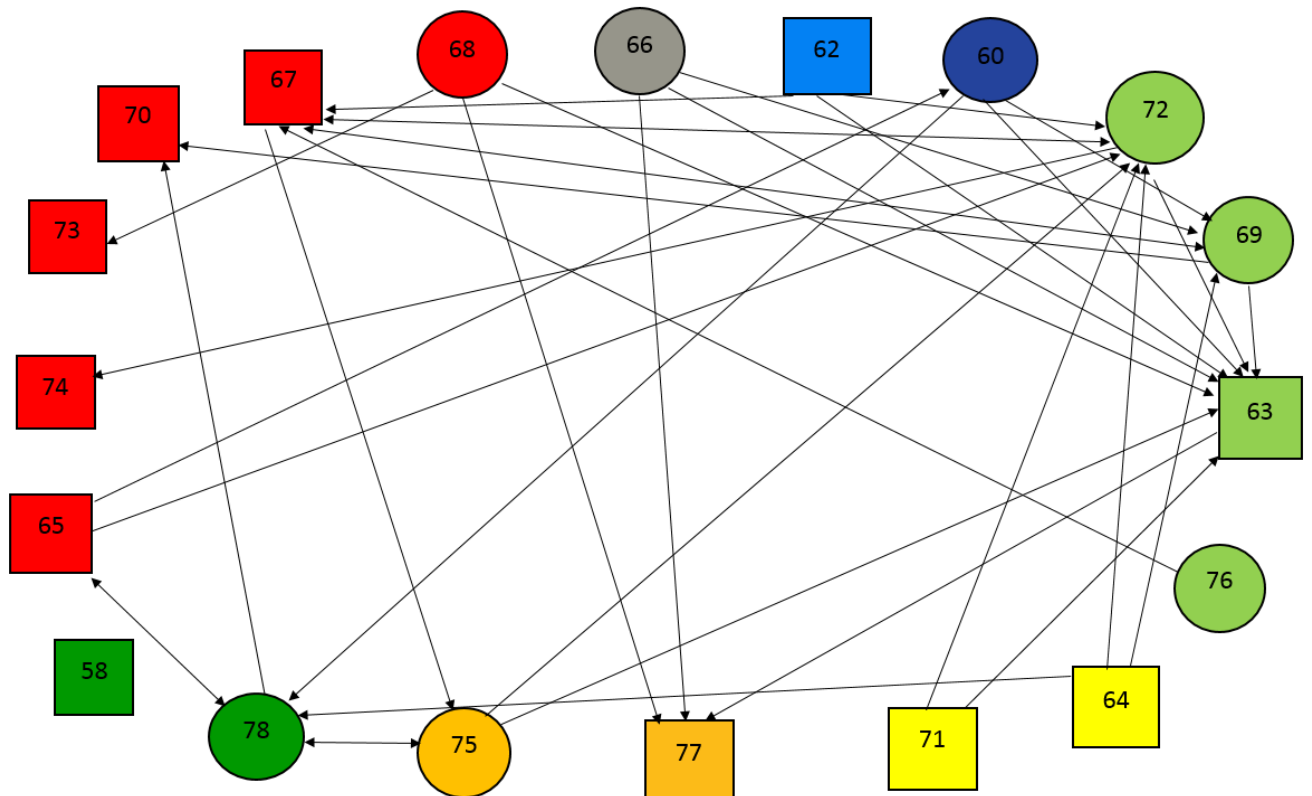
7. S katerimi sošolci se ne razumeš (napiši največ 3)? Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 39: Razumevanje med učenci 9.b razreda.

Razred je bil v odgovorih precej enoten. Največ se jih namreč ne razume s flegmatiki (63, 69 in 72) ter sangvinik/kolerikom (75) in kolerik/flegmatikom (78). Vsak kolerik in sangvinik se ne razume vsaj z enim izmed naštetih flegmatikov.

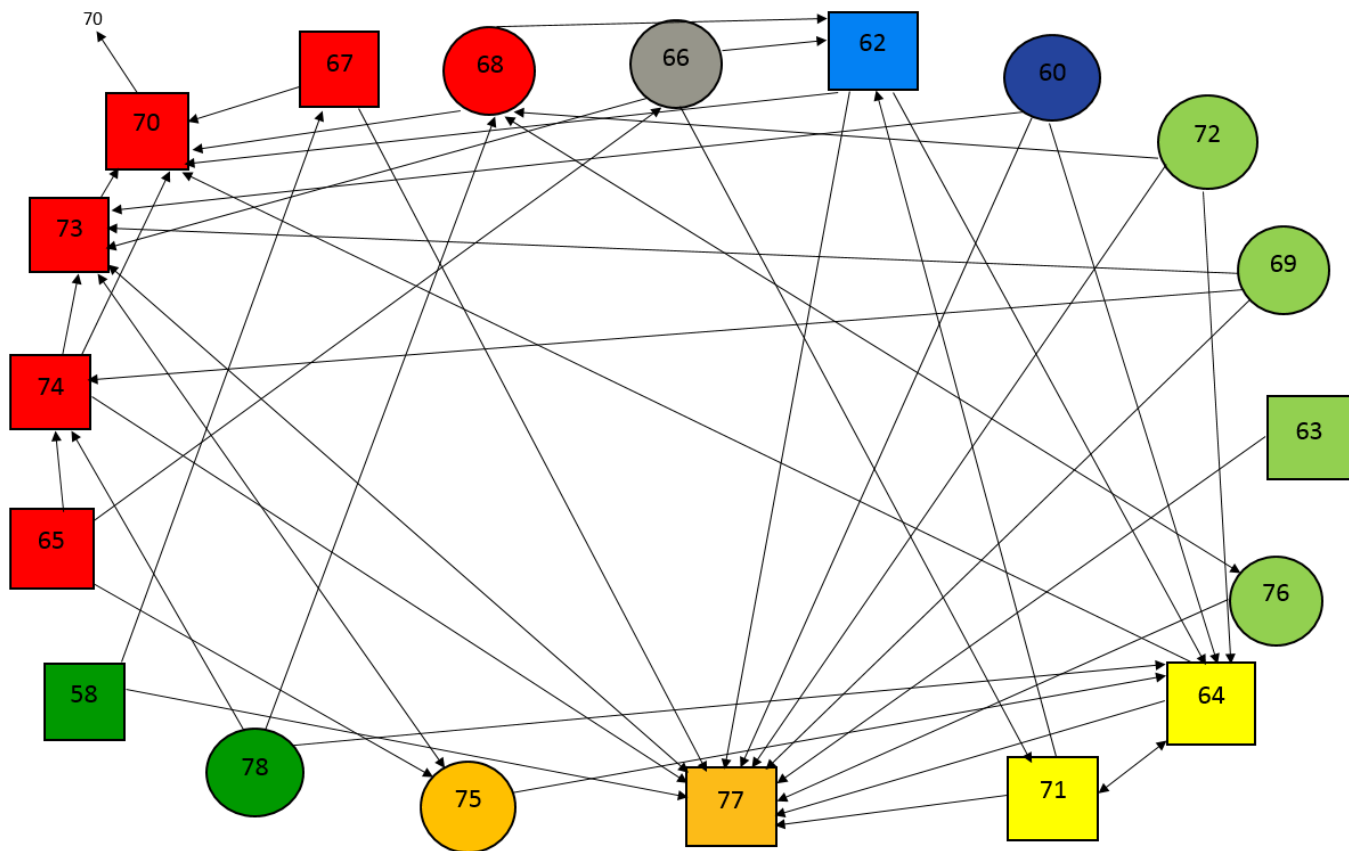
8. Napiši 3 učence, za katere meniš, da kvarijo vzdušje v razredu! Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 40: Učenci, ki kvarijo vzdušje v 9.b razredu.

Večina učencev v razredu meni, da razredno klimo kvarijo predvsem flegmatiki (63, 69 in 72), kolerik s številko 67 in kolerik/flegmatik (78). Edini tipi temperamenta, ki naj ne bi motili razredne klime, so sangviniki in mešani tip sangvinik/flegmatik ter sangvinik/melanholik. Mnenja, da razredno klimo motijo koleriki, so večinoma flegmatiki.

9. Napiši 3 učence, za katere meniš, da prispevajo k pozitivnem vzdušju v razredu! Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

Slika 41: Učenci, ki v 9.b razredu prispevajo k pozitivnemu vzdušju.

Več kot polovica vprašanih učenk in učencev v razredu se strinja, da k boljši razredni klimi prispeva predvsem sangvinik/kolerik s številko 77. Popularna izbira so bili tudi sangvinik (64) ter kolerika (73 in 70). Nihče ne meni, da k pozitivni klimi prispevajo melanholik, flegmatiki (z izjemo številke 76) in kolerik/flegmatika.

5 RAZPRAVA

Odgovori na test osebnostnega prereza so pokazali, da je v obeh razredih največ učencev s temperamentom kolerika, sledijo jim flegmatiki, najdemo pa tudi nekaj melanholikov in sangvinikov.

Edini mešani tip temperamenta v obeh razredih je sangvinik/flegmatik. Število mešanih tipov temperamenta izstopa v 9. b razredu (kolerik/flegmatik, sangvinik/kolerik, sangvinik/melanholik, sangvinik/flegmatik).

V obeh razredih se je pokazala samozavest kolerikov. Na trditve so odgovarjali veliko bolj samozavestno in odločno kot na primer flegmatiki, ki so številne trditve pospremili z neopredeljenim mnenjem. Koleriki so tako v večini prepričani, da se sošolci razredu med seboj dobro poznajo, v razredu pa vlada pozitivna klima, kot razred pa so sposobni hitrih odločitev, so dobro organizirani, hkrati pa o sebi menijo, da so dobri poslušalci in sogovorniki. Tudi v očeh učiteljev, ki razred učijo menijo, da so kot razred priljubljeni. To so odgovori voditeljev. Tudi flegmatiki so bili v svojih odgovorih odločni. Pri številnih trditvah se ujemajo s koleriki. Razlika se je pokazala pri trditvi o sprejemanju hitrih odločitev, za katere flegmatiki menijo, da ni razredna vrlina.

V 9.a razredu se melanholiki družijo z učenci vseh temperamentov, razen s sangvinik/flegmatiki, s katerimi se razumejo slabše. Na splošno se slabo razumejo tudi s koleriki in enim od flegmatikov, kjer je učenka na splošno v razredu manj »popularna« - redne stike ima le s flegmatičarko.

Sangvinika se v 9.a razredu med seboj družita manj kot v b razredu. V obeh razredih imata stike s koleriki, v b razredu tudi s sangvinik/flegmatikom. V 9.a razredu se s sangvinik/flegmatikoma ne razumeta. Vsem je skupno to, da si stikov s flegmatiki ne želijo oziroma se z njimi ne razumejo najbolje.

Flegmatiki se v 9.b razredu med seboj ne družijo prav pogosto, prav tako se v primerjavi z a razredom bolj izogibajo čistim kolerikom. Slabo se razumejo s predstavniki vseh temperamentov v razredu, razen z melanholikom. Nimajo stikov s sangviniki in sangvinik/flegmatikom, pri drugih pa so vezi do predstavnikov drugih temperamentov zelo porazdeljeni.

V 9.a razredu imajo flegmatiki več želje po druženju med seboj, prav tako imajo dobre stike s koleriki, sangviniki in enim od melanholikov. Slabo se razumejo s sangvinik/flegmatikoma, nekateri pa tudi med seboj. Odnos med flegmatiki in koleriki je v 9.a razredu na splošno veliko bolj pozitiven kot v b razredu.

Koleriki se v obeh razredih radi družijo med seboj in s sangviniki. V a oddelku so v dobrih stikih še s flegmatiki, medtem ko se v b oddelku koleriki družijo z vsemi razen z njimi. V a oddelku imajo koleriki slabe odnose med seboj ter s sangvinik/flegmatikoma, v b razredu pa predvsem s flegmatiki. Sangvinik/flegmatika se v a razredu slabo razumeta s skoraj vsemi sošolci, ne glede na tip temperamenta. Največ se družita med seboj, željo po druženju imata le s flegmatiki.

V b oddelku je ta tip temperamenta bolj »popularen« in se največ družijo s kolerikom in sangvinikoma. Ne razume se le z enim flegmatikom in enim kolerikom. Oseba sangvinik/melanholik se družijo s flegmatikom in sangvinik/kolerikom, stike pa ima tudi z enim od kolerikov in sangvinik/flegmatikom. Ne razume se s flegmatikom.

Sangvinik/kolerik ima dobre odnose s sangvinik/melanholikom, flegmatikom in kolerikom. Slabo se razume z enim od kolerikov, sicer pa predvsem s flegmatiki in s melanholikom.

Kolerik/flegmatika se oba družita s koleriki, eden tudi s flegmatiki. Eden se slabo razume s flegmatiki, drugi pa s koleriki, sangvinik/kolerikom in sangviniki.

Koleriki potrjujejo že zgoraj zapisano. So strastni, simbol nadzora. So odločni, neodvisni in samozavestni, a pogosto tudi hitre jeze. So zelo ambiciozni pa tudi neposredni, manj čustveni - mislijo, da imajo v glavnem prav. Drugih temperamentov ne razumejo dobro, ne znajo se opravičiti ali izreči pohvale. So nepotrpežljivi, avtoritativni, kritični in zamerljivi, ne spoštujejo sogovornikovega osebnega prostora. Večina kolerikov je moških.

Flegmatiki so introvertirani, tihi in umirjeni. Neradi se izpostavljajo in si želijo, da jim vsaka stvar povzroča čim manj stresa. So skrbni, zvesti in ljubeči. Prav tako so odlični poslušalci, a neradi govorijo. So potrpežljivi in strpni. Potrebe drugih pogosto postavljajo pred lastne. Njihova največja šibkost je, da ne znajo reči ne. Večinoma sledijo drugim osebam in jih je težko navdušiti oziroma motivirati. Živijo precej brezciljno in imajo nizka pričakovanja do sebe in drugih. Glavna značilnost flegmatikov je, da vedno ubirajo srednjo pot. Flegmatik je lahko srečen kjerkoli in se zna prilagoditi vsaki situaciji. So popolno nasprotje kolerikom, ki delajo stvari z nekim namenom, medtem ko flegmatiki plavajo, lebdijo in se počasi gibajo. Flegmatiki so mojstri v reševanju sporov, ki se običajno vnamejo med koleriki.

Flegmatik je bolj introvertiran. V družbi je tihi opazovalec. Ne govori veliko, še zlasti ne o sebi. Je odličen mediator in diplomat. Med temperamentami izstopa po svoji potrpežljivosti. Če premaga inercijo, je lahko tudi zelo ustvarjalen. Flegmatiki so radi vodeni in ob nekom, ki sprejema odločitve, koleriki pa ravno obratno, želijo voditi druge in sprejemati odločitve zase in ljudi okoli sebe, kar se je izkazalo tudi v najini raziskavi.

Glavne značilnosti sangvinikov so lahkotnost, živahnost, veselje in radost. Imeli naj bi izjemen čut za podjetnost, saj se s svojo pozitivno energijo zlahka prikupijo ljudem. So zelo ekstravertirani, po čemer jih pogosto najhitreje prepoznamo. Vedno se želijo zabavati, ne marajo pravil, rutine ter dolgočasje. Sangviniki so zelo družabni in se hitro spoprijateljijo z drugimi. Zaradi vseh teh značilnosti so pogosto obkroženi s prijatelji. Navadno so v središču pozornosti, katere veliko potrebujejo. Željni so komplimentov, zato jih je potrebno pogosto pohvaliti. Te osebe so dobronamerne in si tako močno želijo, da bi bili priljubljeni in bi jih ljudje imeli radi, da želijo drugim ugoditi.

Tudi v najini raziskavi so rezultati sociograma pokazali, da je bil v vsakem razredu vsaj en sangviniki med najbolj priljubljenimi učenci v razredu.

Kakor flegmatiki so tudi melanholiki introvertirani in za okolico največja uganka. Načeloma redkobesedni, ko pa spregovorijo, besede izbirajo premišljeno. So resni, radi imajo podatke, tabele in na splošno radi analizirajo. So temeljiti, natančni in samozadostni, zelo radi delajo sami. Imajo sposobnost organiziranja in načrtovanja, na stvari pa gledajo dolgoročno. Melanholiki so misleci, filozofi. Svojo ustvarjalnost izražajo s pisanjem, glasbo ali likovno umetnostjo. So perfekcionisti. So zamerljive narave. Zaradi visokih ciljev in perfekcionizma imajo pogosto nizko samopodobo in so nagnjeni k depresiji. Melanholiki so zelo občutljivi in jih lahko hitro prizadenemo, zato moramo biti pozorni in se kdaj iskreno opravičiti. Njihov

pesimističen pogled na življenje jih sili, da dvomijo v pohvale, ki jih prejmejo, so negotovi v ljubezni in do drugih. V razredu sta le dva oziroma en melanholik. Vsi trije se v razredu ne znajdejo najbolje in niso uspeli stkati pristnih prijateljev. Še posebej v b oddelku, kjer je melanholik en sam, deluje med ostalimi povezavami osamljen in odtujen, pozabljen.

6 ZAKLJUČEK

Z izdelavo te raziskovalne naloge sva se naučili veliko novih stvari. Če so prej najina zvedava pogledovanja po razredu v glavi pletle številne teorije, so nekatere od njih dobile tudi bolj znanstveno utemeljitev. Številna vprašanja so dobila odgovore.

Ugotovili sva, da se najina razreda močno razlikujeta glede na število tipov temperamenta v razredu. Prav tako sedaj znava razložiti, zakaj prihaja do »izbuhov« posameznikov in prepairov med določenimi učenci. Zakaj se nekateri zato sploh ne zmenijo in že naslednji dan na vse skupaj pozabijo.

Predvsem v b oddelku je število kolerikov, sangvinikov in mešanic teh dveh tipov jasno pokazalo na živahno vzdušje v razredu. Več melanholikov v a oddelku naju ni presenetilo. Pravzaprav sva v obeh razredih pričakovali še večje število kolerikov, presenečenje je bilo le število deklet v a oddelku.

Kljub vsem razlikam in različnim skupinam v oddelkih se nama je zdelo zanimivo, kako enotni so bili učenci ne glede na tip temperamenta, ko je bilo potrebno pokazati na »krivca« dobrega vzdušja v razredu. Pri ugotavljanju razredne klime je bil različen odnos do flegmatikov v razredih eden izmed najbolj zanimivih ugotovitev te naloge.

Ker vsaka obiskuje svoj razred, stvari vidiva drugače. Kot učenka b oddelka naš razred zaznavam kot zelo pozitivnega in dinamičnega. Mogoče je to zaradi večjega števila kolerikov, sangvinikov in njihovih mešanic in mojega temperamenta. V razredu smo pogosto glasni, v razredu tečejo prave »politične« debate, zdaj predvidevam, da med koleriki. Sangviniki pa poskrbijo, da se vsa morebitna napetost spremeni v zabavo. Mislim, da je naš razred lepo uravnotežen.

Klimo v svojem razredu malo bolj negativno zaznava učenka iz a razreda. Mnenja je, da je razred vsekakor dinamičen, predvsem ženski del razreda. Število flegmatikov je ni presenetilo, je pa to lahko odgovor, zakaj razred deluje na način kot deluje.

Za prihodnje načrtujem nalogo še nadgraditi. O mnenju in razredni klimi bi povprašali še razredničarki, ki sta se testu temperamenta letos spretno izmikali, morda tudi ostale učitelje, ki poučujejo v obeh. Verjameva, da bi poznavanje temperamenta določenih učencev in način komunikacije z njimi preprečil marsikatero slabo izkušnjo.

Poglobljeno znanje o različnih tipih temperamentov je gotovo zelo uporabna izkušnja in nadvse zanimiva, saj sva se veliko naučili o sebi in drugih ter kako vstopati v interakcijo z različnimi tipi osebnost. Nove informacije in spoznanja nova skušali čim bolj uporabiti na najini življenjski poti.

7 LITERATURA

Ažman, T. (2012). *Sodobni razrednik: priročnik za usposabljanje učiteljev za vodenje oddelčnih skupnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Bečaj, J. (2001). Zrcalce, zrcalce na steni povej ... V: *Vzgoja in izobraževanje*, 32 (6), str. 8.

Bokan, R. (2016). *Poznate svoj temperament?*. Spletna stran <http://cdk.si/soutripanje/st32/temperament.htm>. (Dostopno, 24. 2. 2021)

Fink, I., Goltnik Urnaut, A., Števančec, D. (2009). *Poslovno komuniciranje*. Ljubljana: Zavod IRC. Dostopno na http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Poslovno_komuniciranje-Fink_Goltnik_Stevancec_.pdf (Dostopno 25. 2. 2021)

Kavčič, B. (2004). *Osnove poslovnega komuniciranja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta,

Littauer, F. (1998). *Osebnostni plus. Kako razumeti druge z razumevanjem samega sebe*. Network TwentyOne.

Marentič-Požarnik, B. (2000). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana : DZS

Mikuš Kos, A. (1991). *Šola in duševno zdravje*. Murska Sobota: Pomurska založba.

Možina, S., Tavčar, A. N., Kneževič, A. (1998). *Poslovno komuniciranje*. Maribor: Obzorja.

Narandža, M. (2016). *Komunikacija med sošolci z različnimi tipi značajev*. Diplomsko delo. Fakulteta za organizacijske vede: Univerza v Mariboru.

Peklaj, V. in Pečjak, S. (2015). *Psihosocialni odnosi v šoli*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Twelve personality blends Spletna stran: <https://insightministries.org/pages/twelve-personality-blends> (Dostopno 25. 2. 2021)

Vrste človeškega temperamenta in značilnosti - <https://sl.warbletoncouncil.org/tipos-de-temperamento-1619> (Dostopno 25. 2. 2021)

Zabukovec, V. (1998). *Merjenje razredne klime: priročnik za učitelje*. Ljubljana: Produktivnost, Center za psihodiagnostična sredstva.

PRILOGA A: ANKETNI VPRAŠALNIK

ANKETNI VPRAŠALNIK

Št.

Pozdravljen/-a.

Pred tabo je anketni vprašalnik, narejen za potrebe raziskovalne naloge. Prosim vzemi si čas in vsako vprašanje skrbno preberi in reši. Reši vse. Na vprašalnik se ne podpisuj, saj bodo tvoji odgovori v zgornji zeleni prostor dobili kodo. Rešen vprašalnik pošlji na el. naslov: jasmina.oblak@os-rimsketoplice.si

1. Kakšen/-a si? (odgovori veljajo tako za moški kot ženski spol)

V vsaki vrstici od 4-ih vodoravnih besed izberi ENO, ki te najbolj opisuje in pred njo na črto napiši znak X. Bodi pozoren/-a, da izpolniš vse vrstice.

1.	☐ pustolovski	☐ prilagodljiv	☐ živahen	☐ analitičen (rad proučuješ)
2.	☐ vztrajen	☐ igriv	☐ prepričljiv	☐ miroljuben
3.	☐ ubogljiv	☐ požrtvovalen	☐ ljubezniv	☐ vztrajen
4.	☐ razumevajoč	☐ se nadzoruješ	☐ tekmovalen	☐ prepričevalen
5.	☐ poživljajoč	☐ spoštljiv	☐ zadržan	☐ iznajdljiv
6.	☐ zadovoljen	☐ dovzeten za druge	☐ samozaupljiv	☐ duhovit
7.	☐ načrtovalec	☐ potrpežljiv	☐ pozitiven	☐ zagovornik
8.	☐ zanesljiv	☐ spontan	☐ načrten	☐ sramežljiv
9.	☐ urejen	☐ uslužen	☐ pošten	☐ optimističen
10.	☐ prijazen	☐ predan	☐ zabaven	☐ silovit
11.	☐ rad tvegaš	☐ veder (dobre volje)	☐ diplomatski	☐ natančen
12.	☐ vesel	☐ dosleden	☐ kulturn	☐ zaupljiv
13.	☐ idealističen	☐ neodvisen	☐ nenapadalen	☐ navdihujoč
14.	☐ odkrit	☐ odločen	☐ posmehljiv	☐ duhoven
15.	☐ si posredovalec	☐ muzikaličen	☐ povzročitelj	☐ družaben
16.	☐ premišljen	☐ žilav (veliko preneseš)	☐ pripovedovalec	☐ strpen
17.	☐ poslušalec	☐ zvest	☐ voditelj	☐ navdušen

18. ___ prilagodljiv ___ šef ___ analiziraš ___ prisrčen
19. ___ perfekcionista ___ prijeten ___ produktiven ___ priljubljen
20. ___ navdušen ___ drzen ___ dostojen ___ uravnovešen

Kakšen/-a si? (odgovori veljajo tako za moški kot ženski spol)

V vsaki vrstici od 4-ih vodoravnih besed izberi ENO, ki te najboljše opisuje in pred njo na črto napiši znak X. Bodi pozoren/-a, da izpolniš vse vrstice.

1. ___ brezizrazen ___ plah ___ nesramen ___ oblasten
2. ___ nediscipliniran ___ nenaklonjen ___ brez volje ___ ne oproščaš
3. ___ zadržan ___ zamerljiv ___ uporen ___ dolgočasen
4. ___ siten ___ bojazljiv ___ pozabljen ___ lahkomišen
5. ___ nepotrpežljiv ___ negotov ___ neodločen ___ prekinjaš (npr. sogovornika)
6. ___ nepriljubljen ___ nepleten ___ nepredvidljiv ___ brezčuten
7. ___ trmoglav ___ ne načrtuješ ___ zahteven ___ neodločen
8. ___ običajen ___ pesimističen ___ domišljav ___ popustljiv
9. ___ jezljiv ___ brezciljen ___ prepirljiv ___ odtujen (pasiven)
10. ___ naiven ___ negativno naravnani ___ živčen ___ neodgovoren
11. ___ zaskrbljen ___ samotni ___ deloholik ___ lastiš si zasluge drugih
12. ___ preobčutljiv ___ neolikan ___ sramežljiv ___ zgovoren
13. ___ dvomeč ___ zmeden ___ ukazovalen ___ potrjen
14. ___ nedosleden ___ nedružaben ___ nestrpen do drugih ___ brezbrizen
15. ___ zanemarjen ___ muhast ___ mrmraš ___ manipulatorski
16. ___ počasen ___ trmast ___ bahav ___ skeptičen
17. ___ samotar ___ gospodovalen ___ len ___ glasen
18. ___ oklevaš ___ sumničav ___ nagle jeze ___ raztresen

19. ___ maščevalen ___ nemiren ___ nejevoljen ___ zaletav
20. ___ spravljljiv (pomirjujoč) ___ kritičen ___ prebrisan ___ spremenljiv

Odgovori na spodnja vprašanja. S besedo sošolci so mišljeni tvoji sošolci v matičnem razredu in ne učenci iz paralelke pri predmetih, kamor ste razporejeni v mešane skupine.

1. Napiši (največ 3) sošolce, s katerimi bi se najraje družil v času odmora. Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

2. S katerim od sošolcev se družiš tudi izven šole? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

3. Komu bi z veseljem nudil/-a pomoč, če bi imel težave v šoli? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

4. Koga od sošolcev prosiš za pomoč, če imaš ti težave v šoli? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

5. S kom bi rad/-a sedela pri pouku? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

6. S kom najraje sodeluješ pri skupinskem delu? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

7. S katerimi sošolci se ne razumeš? (napiši največ 3) Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka.

8. Napiši 3 učence za katere meniš, da kvarijo vzdušje v razredu! Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka

9. Napiši 3 učence za katere meniš, da prispevajo k pozitivnem vzdušju v razredu! Če imaš v razredu sošolca z enakim imenom, dodaj še črko priimka

10. Katere lastnosti te pri ljudeh najbolj motijo? (napiši največ 3)

11. Katere osebne lastnosti, so ti pri ljudeh najbolj všeč? (napiši največ 3)

Pri naslednjih trditvah z x označi, kar velja zate.

	NE STRINJAM SE (1)	NITI NITI (3)	STRINJAM SE (5)
Učenci v našem razredu zelo dobro poznamo drug drugega.			
Kot razred hitro sprejmemo odločitve.			
V razredu znamo prisluhniti drug drugemu in si pomagati.			
Naš razred velja med učitelji za priljubljenega.			
V razredu se znamo hitro organizirati.			
V razredu je nekaj posameznikov, ki se jim morajo ostali prilagoditi.			
V razredu smo med seboj enakopravni.			
V razredu smo med seboj zelo povezani.			
V razredu pogosto vlada pozitivno vzdušje			

Podčrtaj razred: 8.a 8.b 9.a 9.b

Podčrtaj: Ž M

_____ Hvala za sodelovanje _____